

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De sacramentis in specie, de baptismo et firmatione- Cod.
Ettenheim-Münster 295**

[S.l.], [18. Jahrh.]

Disputatio 2da

[urn:nbn:de:bsz:31-130126](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130126)

Opus et decreta. —
Rideo 2tio. et si probabile sit, quod remittant peccata
venialia ex opere operato immediato, si homo sit dispo-
-situs, et sic ulatur, ut vult Bledesina, quod tamen
tantum mediale excitando nos ad actum attritionis aut
alium pium modum, ut vult S. Thomas sententia est
decreti piam. Formior vide Trilucium. —

Disputatio 2da. —

De Efficacia Sacramentorum. —

Explicita Institutione, et quidditate sacerdotum inquirimus
hoc loco virtutem eorum effectivam, de qua quaeritur
1mo. an sacra veri Causant gratiam. 2do quomodo
illam Causent physice, an moraliter, 3tio. qualem et
quantam gratiam Causent. —

Sectio 1ma. —

Non sacramenta nova legis veri Causant
gratiam et quomodo Physice, an moraliter?

Articulus 1mus. —

Non sacra. nova legis veri et immediate
Causant gratiam. —

Dico 1mo. Causant immediate gratiam. —

Primo 1mo. ex Scriptura, quia actoru 2do ait Petrus

poenitentiam agite et baptizetur unusquisque vestrum in
nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum
ubi aperte significatur baptismum valere ad peccata remittenda.
Joannis 3° dicitur nisi renatus fuerit ex aqua et spiritu
non potest introire in regnum Dei, ubi baptismus expresse
tribuitur vis regenerandi, quod est factum per infusionem
gratiae et remissionem peccati.

Quarta rd. ex Concilio Tridentino ubi sessione 21ma.
Canone. 6. 7. et 8. dicitur Contra haereticos nostri
temporis Sacra nostra continere, posse et gratiam dare
et est solum esse signa excitationis fidei, ut volebant ha-
retici.

Ratio vero Celsionis à priori est divina ineluctabilis, quae
quidem nobis per revelationem innoscit, Congrua. verè
est, ut ^{per} solutio passionis Christi nichil certius effici
possit et factius adhibeatur salutis nostrae remedium, alioquin
enim nullum inter novam et antiquam legem. discrimen
esset Contra Paulum in dola epistola ad Romanos
cuius locus est ostendere eam differentiam, quod sicut
lex mosaica peccatum duxerat ostendebat, vires autem
observantibus non addebat. e contra lex evangelica abundantem
gratiam per Christum suis Cultoribus administrabat.

Quæres imò. An Sacra nova legis sint Causæ princi- 243.
pales gratiæ, an verò instrumentales. —

R: Sæpe instrumentales. principalis verò Causa gratiæ efficiens est Deus, meritoria Christus ita omnes Catholici. Rão est, imò quia sacra Scriptura ubiq; sanctificationem nostram refert in Deum sive in Spiritum Sanctum tanquã in principalem auctorem, nec ò in merita Passionis Christi. —

Rão 2da quia Tridentinum Sessione. 6ta C. ultimo expresse docet baptismum esse instrumentalem nostræ sanctificationis Causam, alqui eadem est rão de reliquis sacramentis, ergo. —

Quæres 3da. quando Sacra gratiam habitivalem aut imò Operant v. auget, an tunc simul etiam Operant v. auget virtutes infusas et dona Spiritus Sancti?

R: Sæpe affirmativè. Servata tamen proportione ad ipsam gratiam, cum quã concomitantur infunduntur. —

Plur imò. ex Tridentino Sessione. 6ta C. ultimo, ubi de Justificatione dicitur: per baptismum in ipsa inquit Justificatione cù remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipiunt homo per Jesum Christum, cui in se habet fidem et Charitatem. cum his autem intelliguntur etiam infundi reliqua dona, de quibus ab initio dictum

Et dixerat Ciceron, ea ad justificationem Deique; quae, non
ibi dem addidit, est sola peccatorum remissio, sed et sancti-
ficatio et renovatio inferioris hominis, per voluntariam sus-
ceptionem gratiae et donorum.

Plur 2do: quia agens perfectum simul cum forma, producit
etiam ea, quae tanquam proprietates formam ipsam
concomitantur, atque ita se habent virtutes infusae
et dona spiritus sancti ad gratiam habituatam, ut adeo
videndum etiam videatur, haec sub nomine gratiae sancti-
ficantis comprehendere.

Plur 3tio: quia gratia eo fine datur, ut ea mediante, per
opera digna mereatur et consequatur vitam aeternam,
sed gratia est operativa per se ipsam sed per habitus
et virtutes infusas, quae sunt velut naturales potentiae,
quibus mediante gratia operatur: hos ergo habitus
supernaturales post primam infusionem augent sacramenta
cum augmento gratiae iuxta proportionem, qua intendunt gratiam
Cum habitus infusi sunt proprietates gratiae justificantis
omni autem proprietati connaturaliter postulat proportio-
nari operatio, cuius est proprietatis. pro quo

Nota: sicut diversa sacramenta gerunt gratiam ad diversos
fines et usus ita esse probabile. per diversa sacramenta alias
et alias virtutes magis augeri prout haec et illa magis

serviunt proprio usui v fini huius v illius sacrali.

Declaratur quia Communiter docetur, quod sacralia proles
gratiam habituales omnibus Communem Operant etiam
aliquam faciem actualem accomodatam ad proprium usum
et particularem finem cuiusq sacrali, quem et ideo funda-
mentalem appellant vq confirmatio ad Constantem profi-
tendam fidem. Eucharistia ad Constantem et serventer a-
mandum Deum et cal: alqui naturis rerum magis est
Spontaneum dicere, quod huiusmodi gratia si sit in prin-
cipio indigeo et permanente quam quod solum excitat
in auxilio aliquo extrinseco Costato pro tempore et
loco, sic enim actus perfectiores dum nempe ab indigeo
principio per se idoneo et inclinante ad illos eliciuntur,
quam dum potentia ab extrinseco solum excitatur, unde
et hoc unum est de fundamentis, de quibus doctores colli-
gunt cum gratia habituali simul infundi virtutes et dona
spiritus sancti, quod proinde etiam potest dici de gratia in
proprio sacramentali nempe per diversa sacralia alias et alias
virtutes magis augeri prout servitur magis proprio usibus, prae-
sertim cum in eo nullum occurrat incommodum non magis quam
in hoc, quod ex opere operantis interdum habitus unius virtutis
magis augetur quam habitus alterius virtutis vq quod

habitus Charitatis magis intendatur per actum Charitatis
quam habitus Fidei, et habitus Fidei per actum Fidei quam
per actum Fidei, et dem. et alia. quomodo enim per quemlibet
actum meritorium ipsa gratia sanctificans et Concorrens
eadem habitus omnium virtutum augetur, o tamen omnes
idem aequaliter augetur, licet ~~interim~~ interim cum eadem
aliqua proportione ad gratiam sanctificantem augetur.
Haec eruditus quidam Thomista in manu scriptis Cayeti
liber, quo an ea sint suo loco dicitur. —

Articulus 20us. —

Non Sacra Causant gratiam physicam u
moraliter tantum. —

Hic Inquirimus, an Deus Creaturam elevet ad Cau-
sandam gratiam physicam u an moraliter tantum Sacra
Causent gratiam. —

Ima Sententia est, Sacra Causare gratiam physicam
o per meram extrinsecam elevationem, sed per aliquam in-
trinsecam qualitatem transcendentem supernaturalem, haben-
tem naturalem proportionem cum gratia tanquam cum effectu
cuius sit Causa instrumentalis, ita tamen ut cum illa qua-
litate etiam immediata influat virtus Sacra, sicut cum
lumine gloriæ influit intellectus in visionem Dei, et cum
habitu in actum Fidei ita dicat. id. da dubio glo.

Et haec sententia est, sacra causare physice gratiam per potentiam obedientialem extrinseci elevatam, ita Suarez Bellarminus, Panes, Saly.

Haec sententia est, et docet sacra tantum causare morales gratiam, quod ad suam substantiam ita Panes, Ledesma, Molina, Vasquez, Coninch, Lugo, Abriaca, Haunoldus Comptonus, Rhodes, et recentiores communiter.

Dico 2mo. o datur qualitas huiusmodi elevans intrinseci, et influens physice in gratiam.

Ratio est 1mo. virtus causaliva gratiae est de specie sacrali, et istius qua datur constitutiva. Constat ex definitione sacrali, quod sit signum practicum, aliqui si daretur haec qualitas o esset constitutiva sacrali, ergo virtus sacrali o consistit in huiusmodi qualitate.

Quia 2mo ex sacramento Eucharistiae, quod est sacramentum permanent, adversarij vero ponunt qualitates transientes et quae cum actu existat, quando gratia producitur, unde quando sacramentum est validum et informe. o ponitur talis qualitas.

Hinc Quia 2do mi: quia sacramentum validum et informe est completum sacramentum et tamen o constituitur per hanc qualitatem, ergo haec qualitas o est pars constitutiva sacrali.

Ratio est 3to. quia ut saltem adversarij Deus potest supplere causam huius qualitatis per concursum extrinsecum, aliqui

in illo casu epel lotu sacrali, Deus autem o potest suplere
partem Constitutiva illius rei, ergo —
Rao 2°. hoc qualitas unice. aperitur a suis authoribus, quia
putant eam esse necessariam, ut Constatatur dignitati labora
in Cavenda gratia obui ad hoc e est necessaria, ergo nec
aperenda. —

Plur mi: si hoc qualitas daretur ideo daretur, quia epel
debita sacrali ratione dignitatis, ergo sacrala exigent illa
propter suam dignitatem, ergo ut sic epent causa illius qua
ilitatis, ergo si sacerdotu dignitati satis cultum est, si di
icatur, quod Cavent hanc dignitatem o per phyzicu influentum
Id per so lam exigentiam illius, pari modo satis cultum
erit, si dicatur quod ipsam gratiam sanctificantem Cavent
per exigentiam illius absq Superaddita qualitate phyzice
influyente. —

Dico 2°. sacrala o elevantur phyzice, ut caliditate
Concursum ad producendam gratiam id est o influunt phyz
ifica in productionem gratia.

Plur amo. ex res. ratione. potentia obedientialis. Cuiuslibet
ad quodlibet in qua authores opposita sententia plurimum
se fundant, quam legono ex philosophia. —

Plur 2°. profundendo a possibilitate potentia obedientialis
perfecta ex fundamento generali, quod miracula o sint

46.
asperenda sine necessitate elurgente. Causa, nulla autem
est ugens necessitas asperendi sacra assumi, et elevari ad
producendam. physice gratiam, quae ex natura sua exigit
à Deo solo produci, ergo. dicitur. cum hic Concurfus physicus
difficilis sit o est, cum eum de facto hic intercedere quis operat,
nec enim res fidei sine urgente aliqua necessitate debent
difficiliores reddere, sed Cassu quam possumus facilimas
ut et à rudibus et infidelibus Commotus respiciat Gorteligi.

Plur alio. o omnes quales sacra ut sole. successivè exis-
tentes possunt physice influere, sed tantum ultima terminatione,
aliqui sic solum sacrum potius dicitur moraliter influere,
cum solum reliquum o nisi moraliter concurrat, o enim
illud quod praeterit componit unum ens physicum et per se cum
ultima syllaba.

Plur glo. quia Causa physica gratia est superflua
in sacra ergo.

Plur adens. in sacra requiritur Concurfus longior moralis sufficiens
ad infallibiliter movendum Deum ad gratiam eorum inducenda
producenda, ut patenter adversarij, ergo superflua est omnis
Concurfus physicus. quod vero longior sit Concurfus moralis
sufficiens.

Plur sicut enim sacra signa quaedam. ad quorum positionem
obligat se Deus ad gratiam suscipienti infallibiliter gerenda

ergo o est cum alium ijs causam assignemus.
Dicit scilicet ad dignitatem et perfectionem nostrorum sacerdotum
ut o moraliter tantum, sed etiam physice gratiam conferant.
R: ex eo quod possit gratiam physice producere sufficienter
salvari eorum perfectionem, perfectio enim arguitur ex vi
et potentia aliquid producendi o ex facto, si enim res quapiam
possit aliquid prestare o est minus perfecta quod illud o moraliter
operetur tamen si o possit. sic in tractatu de incarnatione di-
cimus nihil detrahil valori operum Christi, quod de facto
o meruerit in actu xpo, immo necesse ad que in actu
imo erat insufficientia, arguitur tamen in ijs imperfec-
tionem si mereri premia illa o possit. si vero velit argui
aliquam perfectionem ex actuali collatione gratie suffi-
cienter hanc saluator in causatione morali sicut derogat
passioni Christi, quod o fuerit causa physica justificationis,
sed solum causa moralis.

Nota Physice Causare gratiam, est influere in gratiam
ita ut in influxus veris gratia accipiat esse.
Moraliter Causare o est influere in effectum per ullam actionem
sed tantum movere causam efficientem ut illa producat
gratiam.

Dico 2tio. Pluribus est sententia. sacrala o physice sed
solum moraliter Causare gratiam.
Plurimo. quia o est necesse tribui sacrali vim illam.

217.
produccendi physice gratiam quod sic probo. Primo ideo sacra
dicuntur sacra iusta ad effectum producere physice gratia
quia debent esse vera causa gratia et sufficienter distingui
a veteribus sacris, sed licet moraliter solum agant, erunt
vera causa gratia, et sufficienter distinguuntur a veteribus
sacris, ergo o. ut necesse dicere illa esse causas physicas.
Plur mis nam sacra hunc erunt vera causa gratia
ad distinguuntur sufficienter a veteribus sacris, quando
tam proprie causant gratiam, quam Christi merita, quorum
sunt instrumenta, illam causant, sed si moraliter tantum agant
poterunt tam proprie causare gratiam, quam illa causant
Christi merita, quod o. agunt mis moraliter, ergo licet sacra
moraliter solum agant poterunt tamen proprie causare gratia
ex opere operato et distingui a veteribus sacris.
firmatur quia causa moralis ista vera causa est ut magis
ei legi tribuatur effectus, quam causa physice, nam
dominus qui praecipit servo ut occidat inimicum magis cen-
setur causasse mortem, quam servus, ergo sacra nostra
licet physice o. agant vera tamen erunt causa.
Plur rdo. Certum est sacra legi solum moraliter agere
ut cum matrimonium per vocacionem celebratur et cum
cognitione de futuro, cum baptisimus fidei susceptor, amato

obice reviviscit, sed tunc veri et proprie causant gratiam ex-
quire operato, ac distinguuntur a verberibus sacrali, ergo hoc
eo modo senser agant distinguuntur tamen veri, et causantur
Plur. 2tio. quia Plur. et Sacra quando dicuntur sacralia causare
gratiam eodem modo videntur loqui de verbis ac de materia
et vice versa, sed si sacra physice causant gratiam
eiusmodi locutiones in sensu physice vix possunt
verificari, ergo o sunt locuti nisi de causatione morali.
Plur. 3tio. moraliter est impossibile, ut in eodem instanti
temporis determinetur simul et actio exterior, et verba, ergo
o potest nisi in aliquo casu valde accidentali physice cau-
sare gratiam verba et res, quae sunt duae partes operantes
et ordinari o proferuntur, quaeque si iuxta mentem Plur.
Sacerdotum tam res quam verba gratiam causant, et haec
simul ordinari o existant ubi o existunt, Plur. Sacerdos
necessario intelligendi sunt de causalitate morali. —
Deo 4tio. Causalitas moralis sacraliter instrumentalis
tantum est, et Commodius revocatur ad meritoriam, quam
ad imperatoriam. una pars habetur ex Dionysio Epistola
6ta Capitulum ultimo. ubi enumerans causas iustificatio-
nis dicit principalem et primariam esse Deum
meritoriam. Christum, instrumentalem sacraliter. —
Hac est, quia sicut in causis physice ita dicitur principaliter

43.
in cuius virtute altera effectum producit. ista instrumentalis
qua à principali adiuvatur sic in Causis moralibus, ista
dicitur principalis, quae movet agens ad operandum per se
ipsam, ista instrumentalis, cuius interventu Causa prin-
cipalis movet agens, sicut rex per legatos pacem alteri
Regi suadens, Causa est moralis principalis ipsius pacis
legati autem sunt Causae instrumentales, sed Deus movetur
à Christi meritis interventu sacerdotum, quae tanquam
vasa sacra continent Christi merita, ergo Sacramenta
Causae instrumentales.

Ida pars operum Causalitatem istam moralem sacerdotum
revocari debere ad meritoriam.

Plur quia Cum Causa moralis alia moveat agens per
imperium aliam per suasionem, alia per imprecationem alia
per meritum et premium exhibitum, Certum est hoc loco
inutilem esse Causalitatem per imperium, et suasionem
imprecationem, atq; Cum Vasquez tribuit Sacramenti merito:
quia Impletio est videtur fundata in Jure postulantis, sed
in liberalitate istius à quo postulat: sed in Sacramenti ex qua
Justitia datur gratia ipsa translata Christi in ^{nos} merita:
ergo est impletio, quae ut sic est impletio omnimodam
Certitudinem et infallibilitatem qualem habent Sacramenta.
Revocatur itaq; tota haec Causalitas moralis ad meritoria

Causam, quia merita o Causant nisi meritorie, sacra ut
dicit o Causant nisi applicando merita Christi, ergo Causant
meritorie, id est propter eodem modo, quo emalor exhibitis
prelio inducit venditorem ad mercium traditionem.
Dico s^o. Causam sacrorum moralium ita stabilita
ex^olita Coniuncta, ideo nimirum sacra Causant merita
gratiam, quia ex Christi voluntate et dei acceptatione,
merita Christi ita sacris annexa sunt, ut quibus hanc
applicatur eodem applicetur aliqua portio meritorum Christi,
qua Ius ad gratiam acquirant ac si per se essent eadem
promeriti. unde sacra non tam debent comparari Chi-
-rogatio, quam bursa plena pecunia, que datur alicui
ut se redimat aut sibi necessaria comparet, quia sacra
moraliter obliant prolium nostre redemptionis, et Iustitiae,
sunt quippe sacra. hac in re similitudo decreto summi
Cecily alicuius regis, quod ipse ex facto obligatur exequi,
sicut tale decretum efficaciter movet regem, habetque vim
applicandi eius voluntatem et potentiam ad aliquem effectum,
ita sacra rationes meritorum Christi ex facto cum
Patre imo habet vim obligandi virtutem divinam ad
producendum effectum, ad quem sunt instituta, ita Coniuncta
Contra quem.
Dico. Cum tria deo nostra sacra videntur dici bursa

49.

Plena meritis Christi, quia ex ipsius Christi meritis non
velut Deus ad dandam gratiam in sacris, aliquid posita.
Circumcisione movebatur Deus ex meritis Christi ad danda
gratiam ergo etiam antiqua sacra fuerunt plena me-
ritis Christi, ergo Causerunt gratiam.

R: Sacra non merita Christi annexa ee, o vero
Circumcisioni aut alijs antiquis, quod, inde patet, quia
Apostolus ita, o nostra, vocat genera elementa, et Calixtus
Florentinus negat antiqua Caussa gratiam, nostra confir-
mat Caussa.

Quares quomodo actiones sacerdotum nostrorum sint actiones
Christi et formaliter dignificentur a voluntate Christi
pro questionis resolutione.

Nota 1°. actionem externam formaliter et denominari
et esse meritoria ab actione interna, a qua procedit
v. imperatur, et quasi informatur unum. Constituit ita
Jejunium vere dignum est mercede aeterna, si procedat
a voluntate supernaturali, et gratia habituali, quae duo ex-
ternum adum quasi informant et ornant, ut Deo placeat.

Nota 2°. actionem deputati Conferri in prudenti estimatione
actionem deputantis, ac fieri tantumdem valore, ita Suffragia
in electionibus per procuratores tantumdem valent ac Principi-
pales de seipso, matrimonium per procuratores tantumdem est,

ac si fuerit immediatè Contractum.

¶ Dixi ferè tardum esse, quia hoc ipso, quod rex in
Regna aliquid praestet, actio singulariter clarè est, hauritq;
à persona regia singularem valorem.

Nota 3°. ministros sacerdotum à Christo Chilulos esse
tanquam sui vicarios apparet clarè in Operatione:
nomine enim Christi dicitur hoc est Corpus meum.
Item apparet in penitentiis, Cum minister inquit, ego te
absolvo homo enim auctoritatem dimittendi, peccata
non habet nisi potestate delegata.

Nota 4°. In lege antiqua ministros sacerdotum non
potuisse esse vicarios Dei, ut Deus est, abstrahendo à
Deo homine, alias Deus Constituisset, qui se suo
nomine Coluissent, et sic Deus Coluisset se ipsum.
¶ Item ergo actiones Sacerdotum ut honoris, scilicet Cultus
Dei externus, non potuerunt fieri ab hominibus ut vias
Dei gerentibus: nullus enim rex dedit legatos, qui nomine
sub regem ipsum Colant.

Nota 5°. Christum non fuisse antiquae legis sacerdotem
idem caret fundamento, et Contrarium docet Apostolus
Hebraeorum Rhino dicens in lege antiqua multos fuisse

Sacerdotes, deince quod prohiberentur jurmanere. Jesus ^{50.}
autem eo quod maneat in altari Sacerdotum habet Sacerdotiu.
hic non talis.

Ad eo ad questionem actiones Sacramentorum nostrorum, quia
sunt actiones Christi moraliter ab ipso per ministros ex
erita, dignificari formaliter à voluntate Christi, quae est
infiniti valoris et ab illa reddi Sacramenta nostra moraliter
condigna, et infinitè maiora, ad modum quo passio ex
terna ipsius, et ceterae actiones imperatae à voluntate interna
habuerunt infinitum valorem, atq. ex valore illo Sacramenta
nostra sunt causa moralis antiqua, neq. enim haec acti
ones Christi fuerunt.

Bonaes 2do. quod sit discrimen inter Causam moralem,
et Conditionem?

Homines mandati seruo, et quoties audierit Cantantem galli,
vel eum synnam; in hoc Casu Cantus galli est Conditio,
imperijum homini est Causa moralis — queritur in quo
Consistat ratio Causae moralis, eiusq. differentia à mera Conditione.

Resolutio serviet ad ostendendum nihil derogari ecclesiasticis
Sacramentis si illis denegetur ratio Causae physicae, et tribuatur
ratio Causae moralis.

Et: ex illis rebus, quae obiectivè movent aliquam Causam
ad aliquid physice efficiendum datur discrimen in modo ^{movendi} ~~efficiendi~~
propter quod unum vocatur Causa, alterum Conditio; illud

vocalur causa moralis, quod operantem movet alius digni-
tatis et excellentiae, in quam fertur, et a qua quodammodo exalta-
tur affectus causa illius, quae movetur ad physicè operantem;
illud vero est mera conditio, quae movet ratione huiusmodi
dignitatis, et excellentiae in se reposita, sed ut coniunctum cum
alio latem dignitatem habente, et exigente, ut movere, nisi
quando illud alterum sibi coniunctum habet; quando ergo
in aliquo casu utrumque intervenit, quod est semper contingit,
nempe causa moralis et conditio tunc licet neutrum sine
altero moveret hoc tamen est discrimen, quod id quod est
causa moralis ideo movet, ut coniunctum cum altero,
quia potest non movere nisi ut coniunctum, et ex defectu
virtutis, sed quia et vult movere nisi ut coniunctum;
contra alterum, quod est conditio, ideo potest et potest
movere sine altero, quod causam dicimus, quia causa
potest et movere, nisi habeat coniunctam talem con-
ditionem, adeoque hanc suam vim movendi mutuatur
a causa, hinc redditur quae Cur Carolus galli sit mera
conditio, quando movet ad hancam ethnoynam, volun-
tas autem domini sit causa moralis, nam in voluntate
residet dignitas excelsa et imitans servum; quia vis
voluntas homini datus ut velit a servo attendi, nisi moralis

gaudens, hinc est quod sine gaudens o moveat, quod
 signū est virtutem movendi
 nunc ad rem applicando regulam Sacrae nova legis a
 rebil, et hae Sacrae recte dici Causas morales dicunt
 enim in se excellentiam movendo Deum ad producentia
 gratia, ut sole actiones Christi instituta à Christo, et
 à ministris Christi exercenda nomine ipsius Christi,
 et quidem in hunc finem, ut gratia obtineatur, adeoq;
 dignificatus ab ipsa institutione Christi et merito, unde
 dicuntur à sanctis Patribus esse plena sanguine Christi
 Obiicias imo. sanctum Thomam, quem adversarij acriter
 contendunt asserere physicam Causabilitatem Sacra-
 rum. R: s: Thomae sententiam esse, quod Sacrae solum Causant
 moraliter, quod ostenditur imo ex questione. C: articulo
 4to ad primū ubi ait, eo modo Sacrae concurrere ad
 gratiam, quo voce hominis concurrunt ad actum intellectus
 inaudiente producendum. Certum autem est vocem aditū
 actum o concurrere physicē. eum producendo cum
 sit quid spirituale, voce autem materiale aliquid, deinde
 vox o movet nisi ut significativa, significatio autem o
 est quid physicū sed morale nempe in officio hominum

ac proinde o potest quidem physice, producere, deinde
R. p. dicitur adfert exemplum medicina, et dicit Sacrala o Causa
gratiam
sicut medicina Causa sanantem, atque medicina
hanc Causa physice, ergo Sacrala o Causa sanabile
physice, ergo moraliter.

Obiicit 2do. ergo eodem modo ignis v. g. erit Causa morali
Calificationis, quod est absurdum.

R. nego Sequelam, quia ignis est physice. Connexus cum
Calificatione, atq. ideo determinat omnipotentiam Dei
ad Concurrendum, sed Sacrala. cum gratia naturalem o
habent Connexionem, ad eam Deus debet movere.
Sed ipsa vero voluntate generali Dei Concurrendi cum
Causis 2dis Connaturaliter independentes à nova voluntate
ipsius Dei sequitur Calificatio.

Obiicit 3tio. Deus est principalis Causa gratia, Sacrala
sunt Causa instrumentales iuxta Cetera et Ceteros ergo
cu Deus physice producat gratiam, etiam Sacrala, ut
instrumenta. Dei physice eandem producant, quomodo enim
Causa principali physice respondere. poterit Causa instru-
mentalis moralis.

R. nego Sequela. Sacrala danet si moraliter solum agant

Sunt tamen vere instrumenta Dei, qui e Causa physica
quia sunt instrumenta et remedia per qua Deus movetur,
ad Causant per se ipsum gratiam imediale. — 2do.
quia sunt instrumenta, qua instituit Deus et nobis Deo
ut per ea Justificemur; postulat autem Causa physice.
agens dicere, agere, ut instrumentu morale, quod se
o vult applicare ad agendum physice, nisi ab eo move-
atur.

Obiicis 1lo. Homo generans e dicitur Causa ani-
mae rationalis etiam si sit illius Causa moraliter, qua
Deus Deus ad exigentiam dispositionu, quas homo Cau-
sat producit animam.

R: hominem in nullo sensu ee Causam anime rati-
nalis, e physice, quia tantum producit dispositiones;
e morali, quia nec Consilio nec imperio ^{hoc} persuasione
nec meritis Deum movet determinat. Consilium tantum
Deum reductive determinat in genere, iura dispositionis.

Obiicis 2lo. Sacra scriptura Patres veteres affirmant
sacra Genere gratiam animam abluere, auferre, peccata
regenerare credentes Deo, unire nos Christo, ergo Con-
cedenda est sacralis Causalitas physica.

R: nego sequelam. Patres enim sicut in alijs locutionibus

ita etiam in ijs, quae de sacris affirmant intelligendi sunt
de causalitate. Causa moralis, quae etiam vera est Causa
et simpliciter et nominal aliquem agentem in sensu moralis
omnium hominum, sic rex regum. Vt David fuit vera Causa
homicidij Iuris, esto manus sua eum occidaverit.

Obiicies 6to. Sancti Patres Dei omnipotentiam inde
excolunt, quod per tam viles creaturas Iustificationis
nostrae opus efficiat.

Res. omnipotentiam Dei in hac Iustificatione nihilomi-
nus mirabiliter elucere, esto Sacra et formal ad phy-
sicam gratiae productionem, quod homines inducat ut
credat per verba et ablutionem materialem fieri
gratiam, et deinde quod ita suaviter inducat ad Pietate
et Amorem.

Adel de Rhodos. Supplicii ad habere omnipotentiam Dei
et lucentem in sacris eo quod voluerit nos per illa ^{in hunc}
elementa infallibiliter adijci gratiam, et illis quodammodo
subiicere omnipotentiam.

Obiicies 7imo. si Sacra novae legis moraliter solum
agunt, ergo viles nostra et vetera Sacra non erit discrimen.
Res. sequela. non poterat fieri gratia pariter in reme-
dio legis naturae et Circumcisione, quin gratia ab ijs cau-
saretur moraliter et, ac a nostris, sed in illis gratia naturalis

53.

Dabatur ergo illa et causabant gratiam moraliter ac nostra
illud debet dici causa moralis gratia. inquit Deus mo-
velur ad dandam gratiam, sed per Circumcisionem et remedia
legis naturae Deus movebatur ad dandam gratiam.
et ac movebatur nunc per Baptismum, ergo Circumcisio et
remedium legis naturae causabant et gratiam moraliter ac
nostra.

Plurimi: per illud Deus movebatur ad dandam gratiam,
quo posito infallibiliter dat gratiam intuitu meritorum.
Christi, ideo enim tantum nunc sacra. Deum movent, quia
posita ea sacra actione. intuitus gratiam intuitu
meritorum Christi, ergo per illa Deus movebatur, ergo
apparet dignitas. pro solutione. huius objectionis resp.
scandum est in memoriam disuimen causam moralem
et inter et Conditionem.

R: igitur sacra vetera non fuisse ulla modo causas
morales gratia pariter datur, quia dabatur quidem gratia
in illis, sed non per illa: nostra sacra non sunt solum Con-
ditiones sed vere Causae, quia per illa et in illis datur gratia
ostendere ergo debemus sacra nostra vim habere movendi
Deum per se ipsa tanquam instrumenta et virtutes merito-
rum Christi. antiqua vero nullo modo per se ipsa movent
Deum, sed sola merita Christi. hoc autem.

Plur quia sacra nova, vere movent Deum. si speciali
quodam modo continent Christi merita, quae o continebant
vetera; continent autem quod

Plur. quia. Continere merita Christi nihil aliud est, quam
acceptari a Deo tanquam dignificata ex meritis Christi
sacra nova eo modo acceptantur a Deo, quia ex institutione
Dei habent in se dignitatem qualem ipsae actiones Christi
sacrales habent, alioquin o esset causa gratis, ergo sacra
nova includunt merita Christi; antiqua o, quia o accepta
bantur ut eo modo dignificata, sed illis ipsi Deus
movebatur, ut per Christi merita in se spectata daret
gratiam parulis. Comparantur ergo sacra vetera
Cum gallicantu; vestra vero se habent, sicut volubas
Dei parvulis elemosynam: tenent enim ea ipsum locum
Christi et meritorum eius.

Confirmatur quia nostra sunt actiones Christi sic mirum
o est quod moveant Dei merita Christi, hic enim est
qui legitur, ut referit Augustinus loqui, sicut si
diceret rex galus victorias filij mei volo ut quolibet
alio facta in eam memoriam mereatur premium mille
florenorum, tunc ut pides Commemoratio victoriarum
o est digna tanto premio, sed ex acceptatione regis continent

victorias filij regis, et propter illas regem movet ad danda
premium. hinc informā.

54.

Deo ad argumentum negando inam maiorem illam p̄da
batur gratia in veteribus sacralis dabantur et illa ut bayas
morales, quia, cum o moverent Deum, o habebant
Causa libalem ultimam moralem. ad Gratiam negatur
etiam illa maior per illud Deo movetur ad danda gratia,
quo p̄p̄to ad gratiam intuitu meritorum Christi, hoc enim
ē aliud quam eē. p̄ram Objectionem, neq̄ idco tantum mo
veri dicitur a nostris, sed quia sacralia ista nostra ex accogitatione
Dei habent istam dignitatem meritorum Christi.

Obiicis Mauro. qui ut lege veteri admittuntur sacralia
operabantur saltem nomine Synagoga, qua erat in gratia,
ergo et illa sacralia habuerunt dignitatem ad gratiam.

R: n: Chiam. dum quia purus homo o meretur alteri
gratiam de Digno nam eas meritoria sunt hominis sola
impensura in promerenda gratia ipsi operanti. dum quia
purus homo o potest mereri alteri de Digno remissione
peccati mortalis v venialis: humana enim volitiones
leges sunt in ordine inferiora, quam Dei offensa, hinc
etiam sacralia nomine Synagoga humana fuerunt facta, licet
o fuerunt Digna gratia. deniq̄ etiam omnes Synagoga.

fuisse in mortali, sacra tamen scelera gratiam culpae
et iure conditiones, ergo iustitia hanc habet
per accidens.

Obiicit quod actio sacrata potest esse mala, si fiat
sine debitis conditionibus aut malo fine, ergo non est
actio Christi.

R: d: antea potest esse mala ut est Christi nego. ut est
ministrum cor: ita etiam lapsio Christi, quae inferebatur
a Iohanne mala erat, ut pro ut Christi sancti prima:

Actio quia actio externa, cum non habeat à se bonitatem
aut malitiam, sed per denominationem extrinsecam ab actu
voluntatis à quo imperatur ut dictum est in actibus humanis,
potest diversarum respectu esse bona et mala, quia ab uno
imperatur per actum bonum, per alterum malum.

Obiicit iomō. Christus de facto non est in statu merendi
ergo potest per sacra tanquam per actionem gratiam
de facto non mereri.

R: nego Chiam. quia ut nunc dicatur mereri sufficit quod
sicut in statu merendi; cum instituit sacra et mysticos
designavit sicut qui famulo imperavit dare elemosinam
terro, cum illa datur, dormiat Dominus, nihilominus mere-
tur.

Inclabris: Doctrina o procedit de Confirmatione, ordine,
penitentia, ut hae sunt inclabris post resurrectionem. —
R: Probabiliter Christum fuisse Regem meriti usq
ad ascensionem, neq viam determinare in ara Crucis in
ordine ad meritum. —

Obiiciens 11mo. sicut actio sacrali exterior legitur voluntate
Christi intendam, sic Circumcisio locutionem Lei verbali
se daturu gratia, ergo sicut actio nostri sacrali accipit dignitate
ad gratiam, a voluntate, sic Circumcisio a locutione. —

Obiiciens 12mo. sic sacra erunt causa multipliciter sicut officio
Christi. R: dignitas est, quia Ratio Physica a Christo
Domino, actiones autem ha o procedunt physice a Christo ergo
eas opumit tanquam sua instrumenta, et facit moraliter suas
causas 2da. —

De Sacramentorum effectu.
Terminus sive effectus sacralis res, eadem quae est, gratia
nimirum sacralis et Character, de hoc utroq hoc loco
agebatur deinde subnectemus, quando sacrum causa gratia
si subordinatur cu obice. —

Gratia sacralis dicitur, quae fertur per sacramentum; gratia o
sacralis, quae fertur extra sacramentum per actus meritorios,
illa prior dicitur ferri ex opere operato, posterior ex
opere operantis. — Articulus 11mo. —

Quid qualis et quanta sit gratia sacralis. —
Primi sensus est. an gratia sacralis differat ab ea,

quae pro uisus extra secula, potest autem differre. & hec si
si essentialiter ab ea differat, & individualiter si essentialiter
quidem ac substantialiter sed tamen materialiter tantum
differat, eo modo quo differunt Circulus aureus et ferreus
& Connotative, si una Coniunctum aliquod habeat, quod
alteri Coniunctum est. —

Dico 1mo. Sacra omnia ferunt gratiam habitualem
per quam homo sanctificatur et Jus acquirit ad auxilia
specialia gratia fini bonorum Sacrorum.

Ratio est, quia si omnia Sacra non producerent nisi gratia
eandem frustra inlicita esset plura Sacra, cum nullus
effectus prodiret ab uno, qui non prodiret a quo libet, deinde
Sacra singula primum finem habent ad quem per illa
ordinatur homo, nam per Baptisma renasci dicitur, et gratia
homini per Christum renata vitam sanctam includere.
per Confirmationem vires accipit, quibus tempore persecutionis
constans in fide perseveret et sic de ceteris, sed hunc
finem Sacra obtinere non possunt, nisi tribuendo Jus ad
auxilia specialia, ergo Sacra ferunt sanctitatem et
Jus illud.

Dico 2do. Gratia Sacralis non differat essentialiter aut
essentialiter ab alia quavis habituali gratia sed extrinsece
solum et Connotative.
Ratio huiusmodi est, quia Coniunctum ut dixi habet Jus illud

56.
faciale, quod est secundum alteri cuiuslibet gratia, et hoc
sufficit, ut gratia illa consolative differat ab altera gratia;
nam hoc distinctio gratiarum proprius est extrinseca significat
enim tantum duos esse effectus sacrali, unus est gratia habi-
tuale Communis omnibus sacralis. unus est Jus ad auxilia
de proprio suo dante, quod est effectus intuitu gratia et sacrali;
tempore suo suscepti.

Obiectio 1ma. Gratia sacramentalis exigit specialiter
habere Jus faciale, gratia sacramentalis est exigit, ergo
generalia gratia differunt specialiter.

R: n: maius hoc enim Jus est exigitur a gratia, sed a sacrali
cuius intuitu illud datur.

Inclabir. Homo debet aliquid intrinsece habere, ut cuius
habeat Jus ad auxilia, quia alias daretur Jus illud, ratione
extrinsece scilicet divina ordinationis, quod est videtur dicendum
sicut etiam gloria datur ratione alicuius intrinsece illa est
auxilia.

R: argumentum a gloria ad hoc auxilia nullum est, gratia
enim. Quia omnes tenent est gloria est auxiliorum, si
qui tamen Constantes lucri vellet gratiam sacramentali
ut dalem exigitive est ab intrinseco donorum, et virtutum
inseparabilium ac specialium auxiliorum, gratiam vero sacramen-
talem exigitive est tantum donorum et virtutum, forsatis est

ad eo efficaciter possit assignari nisi ab extrinseco, scilicet
si ex sola Dei ordinatione. o autem ab ipsa gratia exi-
gitiva illorum auxiliorum datur illud Jus, gratia meriti per
accidens se habet ad operationes electas, in illa auxilia
quod videtur minus conveniens, quia communiter dicitur
gratiam sacramentalem, sufficere hominem in ordine ad
operationes quas sibi sacerdotum, unde etiam ait
Thomae gratiam sacerdotum stabiliter posse dici, aliquo
modo radicem illius Juris, o recipi secundum capitalem
gratiam, ad pro ut producat a tali sacerdote, unde fit
ut qui suscipit sacramentum cum obice, sicut o recipit
gratiam, sic etiam o recipiat Jus ad auxilia quod
tamen dicitur auctor incertum pulat.

Corro ne hoc sacratu videatur habere vim probandi
gratiam sacramentalem intrinsece differere a o sacramentali
responderi potest omnes gratias ita constitutas esse
ut sint radices Juris illius si producantur per sacerdotem
o sint si o producantur nisi ratione operum meritorum,
sicut etiam Philosophi qui ducuntur gradus intentionis esse
homogeneos sequentes dicunt multum gradum esse essentialiter
similem unum ad unum. est si dicitur o tali loco producat
exigit absentiam aliorum graduum contrariorum, et

57.
Præfatione plures gradus ante se, ita si peccatus loco
octavo sit passio ignis, si loco 9to sit tantum dignitas.
Sicut dicitur. ex. Thomæ qui. 62. articulo 2do videtur
illud speciale esse superfluum, ergo o. Fortis per.
sacra. —

Etur autem. per gratiam virtutum, et donorum perficitur
sufficiens anima, et quando ad spiritum. animæ et
quantum ad potentias eius, ergo illud Jus est superfluum.
R: quod gratia virtutum et donorum sufficiens perficit
spiritum et potentiam animæ, quantum ad generalem ordi-
nationem actuum, sed quantum ad quosdam effectus
speciales auxilia sacramentalia, necessaria sunt. —

Buores sicut. quales sit gratia sacramentalis?
Sensus questionis est, an sacramenta producant sicut, an 2da
gratiam. — vocatur autem sicut gratia, que producitur
in homine habente peccatum mortale. 2da vocatur
augmentum gratiæ productum in eo, qui iam ante habe-
bat sicut, pro resolutione questionis.

Nota sicut. Sacramenta mortuorum baptisimū videlicet et poenit-
entiam per se sicut et directè producere sicut gratiam,
quia per se sicut instituta sunt ad peccatum tollendum et
reddendum animæ vitam, quod etiam ex parte venit extre-
ma unctioni, quo tamen o. obstante videtur certum,

Sacra modorum posse producere. Nam gratiam in Caelo
Cognoscitur, quia quoties tale Sacramentum suscipitur sine obice gratia
Confert solum effectum, sed Carentia peccati est obice.
gratia, ergo quoties baptismus v. poenitentia suscipiuntur
ab eo, qui peccato caret, conferunt gratiam. —

Nota 2°. Sacra vivorum, per se primo ac directe non conferunt
imam gratiam, sed etiam peccatum, quia ex prima institutione
Dei ordinantur ad expebandum peccatum, et reddendam
vitam. v.g. Eucharistia, instituta est primario per modum
cibi, qui mortuo nihil prodest, viventem autem nutrit. —
Quodam igitur difficultatis hoc loco est. An Sacra
vivorum saltem per accidens, et indirecte producere possint
imam gratiam. —

R: Obstat Sacra vivorum per accidens aliquando pro
ducere, etiam imam gratiam. —

Rao. quia Sacra semper producunt gratiam necessario,
quoties suscipiens nullum ponit obicem gratiae: Sed qui in
peccato accedit ad Eucharistiam v.g. scilicet se nullum
habere peccatum, et omittit tamen atteri de omnibus
peccatis, iste certe non videtur ponere obicem gratiae, ergo
recipit gratiam. —

Obicitur imo. Dico recipere, dicitur gratiam, iste, qui recipit
Eucharistiam, et atteritur, cum sciat se Conteri, quia non

ponit obicem, ergo similiter recipit gratiam, qui attritus 58.
saltem naturaliter, putans se attriti supernaturaliter, v.
qui omnino incurabiliter omittet attritionem, nam nec
ille obicem ponit. —

Etur: Ideo ille, qui putat se esse attritum, cum o sit
nisi attritus o ponit obicem, quia facit, quod putat sibi
incumbere, ut faciat, neq. ullam committit peccatum,
sed qui solum naturalem habet attritionem putans se
habere supernaturalem facit quoq. quod putat sibi in-
cumbere, ut faciat, ergo ille o ponit obicem. —

R: nego peccatorem inter eum, qui attritus naturaliter,
et eum, qui supernaturaliter, quia lege attritio super-
naturalis cum sacramento sufficienter removet obicem gratiae,
ut apparet in attrito, qui baptizatur aut confirmatur,
attritio autem naturalis nunquam removet, hinc o e
mirum, quod cum illa o recipiatur effectus sacra-
menti naturalis enim adus ad supernaturalem gratiam nulla est proportio.
Obiicies 2do. Sacra o possunt agere contra finem,
propter quem sunt instituta, sed finis sacramentis est
nutrire, Confirmationis est robur adere, et al. quae su-
perant vitam, ergo illam o operant, sed augent tantum. —

R: d. mi: finis sacramentis est nutrire et al. marig v.
per se con. r. variis nego. —
Obiicies 3tio. Sacra o causant gratiam, nisi ad qua-

Causandam insitula sunt, & primario sed sacralia vivorum
o sunt insitula ad causandam primam gratiam, ergo nec causant.
R: d: mai: sacralia o causant gratiam nisi ad quam causan-
dam insitula sunt & primario per se in rario con: n: r:
ad quam causandam insitula sunt imario nego. Causant
enim per se gratiam, ad quam imario sunt insitula, causant
per accedens istam, ad quam insitula sunt rario, o enim
sequitur, quod si rario insitula sunt ad primam gratia
producendam, per se istam producant: hoc enim abs-
olute negatur, alias sacralia mortuorum producerent
primario rdam gratiam.

Quares rdo. quanta sit gratia sacramentalis. —
duplex potest esse ratio, videlicet utrum diversa sacralia inae-
qualem gratiam producant in subiectis eodem modo dicitur
rdo. utrum idem sacramentum in subiectis inaequaliter di-
spofit gratiam aequali efficiat.

R: imo. aequaliter dispofit sacralia eiusdem rtonis aequali
gratiam habituales conferunt est communis.
Plur ex Tridentino sessione vltima Canone vltimo de sa-
cralis in genere, ubi ex parte Dei dicuntur sacralia vlti-
leze conferre gratiam, cum ergo ex parte dantis gratiam
per sacralia nomen Dei sit aequalitas, et etiam ex parte
susipientis, et tandem in sacralia ijs quod eiusde rtonis

est in utroque sit inaequalitas, o apparet unde sit inaequalitas 59.
in effectu; Sacra enim inchoata sunt inchoata causam naturalem,
haec autem in subiectis aequaliter dispositis aequalem
bonum producant effectum ad docet experientia.

Confirmatur. si ubi aequalis est dispositio et sacramentum, ibidem ab
gratia inaequalis, et hinc exigentiam dispositionis et sacramenti;
quid ni etiam dicere possumus ob eadem merita dare premium
inaequale? .

Neg. dicas multos sanctos futuros in beatitudine inaequales
ergo debuit ipsis in baptismo infandi gratia inaequalis.

R. nego. Quam. nam haec sequi poterant per actus me-
ritorios inaequales, quos post baptismum per vitam decussum
exercuerunt, et sic plus gratia o ex opere operato in bapti-
smo, sed ex opere operantis per bonos actus acquirere.

Ex his Colligitur. Infantibus ante usum rationis aequalem
omnibus baptizatis gratiam dari per baptismum.

Probabiliter tamen est maiorem in baptizatis dari gratiam,
quam olim pueris in Circumcisione v. remedio naturae: Sanguis
enim Christi alicui efficacior est ad dona nobis fieri
qualia obtinenda, quam cum tantum praevidetur effunden-
dus.

R. rdo. o omnia Sacra diversa rationis aequaliter producant
gratiam in subiectis etiam aequaliter dispositis.

Ratio est quia iudens in illis Christi omnino subit, ut ea
sacra, quae initerabilia, maiorem operentur gratiam respectivè
quam ea quae reiterari possunt, hinc baptisimus fructuosior
est, debet quam matrimonium, quia plerumque est inique
in ecclesiam, et ad vitam Christianam, nec iterari potest, sicut
aliquando matrimonium. Deinde cum poenitentia, si rectè sit
in illis, ad reconciliationem hominis cum Deo, et deletionem
peccati, qui duo effectus maxime requirunt gratiam videlicet
poenitentia plus operetur quam confirmatio.

R. 2°. Sacramentum pro maiori suscipientis dispositione maiorem
etiam ea opere operato tribuit gratiam. Ratio patet
ex Dudenio de peccato b^o cap. 7° ubi dicitur per
baptisum ab adultis suscipi gratiam secundum
mensuram, quam spiritus sanctus parat, prout vult et
admodum suam cuiusque dispositionem.

Ratio vero à priori est quia res omnes naturales, quo casu
est melius dispositum, eo fortius agunt, ergo gratia hoc regula-
retur de sacris. Deinde aequaliter maxime videtur sen-
tendum, ut qui diligenter se preparavit, et ad sacramentum
baptismi, et poenitentiae accedit, cum meliori dispositione, attri-
tione, et indigna, plus gratiae accipiat quam alter qui cum
attritione solum veniat. praeterea homines accedunt
hoc modo ad melius se disponendos ad sacramentum susceptionem

quod tamen o dicitur Cuius facerent, si nihil ipsi gratia ^{60.}
ea dispositione accreuerit.

Obicitur imo. si Sacerdoti pro maiore dispositione suscipiente
maiores fuerit gratiam, ergo etiam offerat maiorem, quo
melior est minister illud administrans.

R: ne sequamur et Paritatem, dignitas, quia
potest alteri etiam de quo gratiam habituales mereri
nisi meritis, merendo sibi ipsi bona iniquitatem
et impediendo auxilium operum, quo alter se ad maiorem
dignam gratiam. at vero suscipiens Sacerdoti sibi ipsi
gratiam mereri potest, unde nec ipsa Christus per merita
sua gratiam iustificantem cuiusdam communicavit nisi
se ipsi per actus dignos, et susceperit aliquod Sacramentum.

Colligitur fraudulenter suscipi Sacerdoti a bono, quam a malo
ministrato, quia bonus maiora impedit suscipienti auxilia
per quae melius disponitur ad accipiendam tum ea opere
operato tum operantis maiorem gratiam.

Insuper. ergo qui fidelis cum maiore attentione maiore
accipiet gratiam, quod tamen videtur falsum, quia opus
moruum o potest esse utile ad meritum.

R: nego hoc esse falsum probationem dicitur opus moruum o
potest esse utile ad meritum ut causa con: ut dignosilia

subiecti, et dicitur ad accipiendam efficaciam sacrali nego.
Obicitur ratio. si pro maiori dispositione subiecti datur gratia
maior, ergo haec est ex opere operato, sed operantis, velus
enim propter meritum, et est per solam actionem sacramentalem.
R: maiori illi dispositioni propter respondere meritum, sicut
ex opere operantis, quatenus operatio illa in se bona et meritoria
est. aliter ex opere operato, quatenus operatio illa bona
iuncta est sacramento, sic enim bonitas illa causaliter effectiviter
gratiam sed est tantum dispositio subiecti; et dicitur quod
maior propter alio sacramento maiorem gratiam producit.
Articulus 2us.

An et quo sacralia imprimunt Characterem,
qui est 2darius Sacramentorum effectus.

Character vox graeca, latinis idem sonat, quod forma sive
figura. inquiremus in sequentibus existentiam, quid sit
causae spirituales Characteris sacramentalis.

Negant omnes huius temporis haeretici, negavit enim Pelagius
eo quod Character nullum habeat aut in sensu aut in intellectu
fundamentum, addit Remigius Innocentium 2dum esse
fuisse excogitatore et inventore huius Characteris. *contra pag.*
Dico autem. aliqua nova legi sacralia imprimunt Characterem
nimirum baptismus formatio ordo est de fide. quia

61.
sic definit Eugenius in florentino inter haec sacralia sunt tria bap-
tismus firmatio et ordo, quo Characterem id est signum quoddam
spirituale à ceteris distinctivum et indelebile imprimunt in animam
religiosa vero Characterem non imprimunt. Tridentinum sessione 7.
Canone quod de sacralis in genere: si quis dixerit in tribus
sacralibus baptismi videlicet Confirmatione et ordine non imprimi
Characterem, hoc est signum quoddam spirituale et indelebile,
unde ea iterari non possunt anathema sit.

Plurimo. quia sic habet per ysaia ab Hierosolymis tempore ad
nos usque derivata ecclesia habito, et quia sic possum docent
11. 26.

Primo vero a priori est voluntas et institutio Christi, quae ex
praedictis auctoritatibus innoscit.

Plurimo. quicquid subditus Christi debet potest
distingui, ergo etiam debet acquirere Characterem vel signum dis-
tinctivum. imo potest distingui vel Christianus à non
Christiano et sic distinguitur per Characterem baptismi. 2do
vel fortis miles ab infirmo, et hoc efficit Character Con-
firmationis, denique vel perfectus à imperfecto, et hoc praebet
Character ordinis.

Quares. quomodo intelligendum est Tridentinum Cum dicit, quia
iterari non possunt, ideo imprimunt Characterem.

R. sic est quod per illum Characterem fiat indelebilitas

possent enim talia fieri per sola Dei decretum. Item potest
reiterari si Deus vult, et non inquinaret Characterem, et
potest prior deleri alio adveniente, et per illum infendi.
Vult itaque Tridentinum cum hoc sacrali inquinant Characterem
Causam adesse cur Deus noluerit illam reiterari, quia
semper manent in aliquo suo effectu ex natura indelebili.
Dico. matrimonium iterari potest et tamen non inquinat
Characterem.

R. iterari matrimonium potest altero coniuge mortuo.
Neque dicas saltem cum eadem persona iterari non potest.
R. in quibusdam casibus potest et si vir mortuus resus-
citur: morte enim dissolvetur matrimonium iuxta
illud Corinthiorum Septimo, mulier alligata est legi, quando
tempore vir eius vivit, quod si dormierit vir liberata est,
cui vult nubat, unde resurgens non potest sine novo Con-
tractu ei Cohabitare, et potest sequenter de novo cum
eâ Contrahere, cum tamen sacros resuscitatus non
de novo ordinetur aut baptizetur rursus et confirmetur, qui
a mortuis resurgit, quia factus habet Characterem non
coniuges immo etiam subinde potest sine miraculo iude
coniuges de novo Contrahere, si tenim non matrimonium
ratum, et non Consumatum, alter coniux emitteret professione
in religione approbata hunc in hoc casu dissolvetur matri-

manu. unde si postea in dignitate pontificis Pontificis ^{B2.}
posset iterum in eadem persona contrahere.

Dico 2do. Circumcisio in lege scripta est impressio Characteris
animae, sed Corporis, erat enim Janua ad bona legalia,
quae recipiebantur in Corpore. al vero baptisimus est
Janua ad bona spiritualia. deinde Circumcisus debet
baptizari; Cum igitur baptisimus feratur baptizanti
Characterem signi et Circumcisionem rubum imprimere
animo.

Articulus 3lius.

Quid sit Character Sacramentalis.

Dico Character sic describi potest est signum spirituale lege
naturale, in cuius sacrum redditur initerabile, et homo
deputatur ad aliquod onus in familia Christi atq; ab alijs
distinguitur.

Hic est signum spirituale, quia Tridentinum sessione 21ma
Canone quo expresse definit, Characterem esse signum quoddam
spirituale et inelebile, deinde est signum, quia Character quod
BB. vocatur lumen est formale illuminans illum in quo
est, sed obiectivum, quatenus representat, et manifestat per
modum signi facit illum homine cognosci et servum et militem
idem Christi.

Nota 2ma. hoc signum 2mo representat Christum cuius homo

designatur domesticus, miles minister -
2do representat hominem, quem signat. 3tio minus levitate
militiam ministerium. 4to auxilia divina, quae debentur
homini ratione. Sacramenti ad tales actiones recte exercendas.
5to. alia Sacramenta ad quae dicitur, v.g. Character baptismi
representat omnia Sacramenta, quorum homo baptizatus fit
capax per baptismum et sic de ceteris.

Nota 2do. Characterem esse ens physicum physice inherens
animo.

Rao. quia verba Philicium sunt accipienda in sensu proprio
quando materia id significat, ad Characterem in sensu proprio
significat aliquod physicum et ideo est inconueniens ergo.

Nota 3tio. Characterem esse signum naturale, est enim eius
natura signare, alias frustra diceretur qualitas signa-
turalis, si enim ideo significat gratiam et potentiam ex
natura sua ideo minus id significaret, quam alia qualitas natu-
ralis, haec ratio signi naturalis videtur probabiliter in hoc
consistere, quod Character sit quaedam similitudo obiectiva, et
quasi figura, in qua tanquam in medio Cognito Cognosca-
tur Sacramentum, et potentia ministerialis perpetua. Character
igitur ducit in cognitionem rei representare per se ordine
intra se cum quem habet ad ipsam significandam sic enim

63.
videmus aliqua esse signa naturalia obiectiva, quae absq[ue]
similitudine representant entitativè naturaliter, tales sunt
gemidus lacrymae, quae absq[ue] similitudine entitativa cum
dolore interno sunt tamen naturaliter significandi, quia ex
natura sua inclinatae sunt ad illum significandum.
Nota 2°. Characterem esse ex natura sua indelebilem,
quia producitur à Deo, et ab eodem existit conservari,
cui nullum agens potest resistere, deinde Character
nullum habet Contrarium, à quo formaliter expectatur,
sicut frigus expectatur calore, deinde nullus est finis, potestque
desinat conservari. ex his

Colligitur manere semper Characterem in inferno, etiam
in damnatis. quamvis autem sit qualitas supernaturalis
et obiectaliter damnatorum, cum nihil culpa minuat
et poena nec sit principium physicum effectivum alicuius
actus tendentis ad salvationem, licet etiam maneat ad
eorum confusionem et tamen intuitivè videtur à damnatis
sed à solo Deo et beatis, cum sit res in entitate super
naturalis, à damnatis vero cognoscitur tantum per
Species abstractivas, sicut hunc cognoscunt fuisse prin-
cipium illum Commitem.
Quares 2°. an debet Character in Conceptu potentia-
li: negativi. et enim est potentia activa et receptiva.

o est activa physica, quia nullum aliud requiritur pro
cujum physica ad actus quosvis supernaturales efficien-
dos habet habitus supernaturales. — 2do o est passiva
receptiva, quia auxilia et operationes supernaturales o
recipiuntur in Characteribus, sed in anima aut potentia
illius, nec etiam Characteres baptismi referunt ad Characteres
aliorum sacerdotum, alias foemina possent ordinari sacer-
:dotes. ad summum potest dici potentia moralis, movens
Deum, Angelos ut promptius succurrant. hinc Basilus
ait oratione is nisi Characterem in se agnoscat Angelus
quomodo pro se agnabit? Deum vero se movet, ut
actiones illius, qui habet Characterem sint talis efficacis
ad quosdam effectus supernaturales efficiendos & recipien-
:dos. & dici potest cum Lugone quod Character sit o-
:lentia exigiva eorum, quae debentur ratione actuali.

Quaes 2do: in qua specie qualitatibus ponatur Character.

Nota 1ro: ponendum illum esse in aliqua, cum sit ipse
vera qualitas: neque enim aliquod individuum complete
pertinere ad aliquod predicamentum, et o esse sub genere
aliquo et specie.

Nota 2do: ex logica hanc esse quatuor specierum qualitate
naturam. una qua est habitus et dispositio generum hoc munus
habet ut bene officium subiecti in ordine ad se. et deinde

illud perficit in ordine ad operationes. Ita facies potentia 67.
et impotentia. dans simpliciter operari v. recipere, aut o
operari aut o recipere. Ita. patibilis qualitas et. Expro
perficil subiectum magis in ordine ad esse quam quare
solus movere. sensus ut albedo. ipsa. figura. et forma
dicitur extremitas quantalatis, v. longiores qualitatium, unde
resultat pectusitudo v. deformitas.

Pr. mo. Carader e qualitas supernaturalis in anima
qualitatis facie, sequenter habitus sine. qualitas permanentis
omans subiectum in ordine ad se et potentiam ei moralem
operans ad aliquid efficiendum v. recipiendum. Carader
plaz baptisimi dat potentiam ad alia sacrala. valide susci
pienda. Carader ordinis ad adus sacros aliquos in eccle
sia exercendos. Pirmationis Carader licet non e sit
potentia aequaliter tamen ord, cum sit ad singulis in militia
Christi. dispositio ad aliqua sacrala rite suscipienda.
Ionde Carader perficit subiectum in ordine ad generali
ones supernaturalis, cum sit potentia exigitiva.

Pr. do. moraliter loquendo revocatur ad ipsam faciem
qualitatis, et dicitur figura, quia figurat subiectum,
reddens similem Christo Iuxta illud, omnes qui in Christo
baptizati estis Christo induistis.

Subiectus ipsus.
Qua sint causa et effectus Caraderis.

Dico imē. Causa efficiens physica et principalis Characteris
est Deus, quia ille est Causa efficiens physica principalis
respectu Characteris sacramentalis, qui est Causa efficiens physica
principalis respectu gratiae sacramentalis, ergo huiusmodi huius est Deus
ergo. — Ratio a priori est, quia sicut gratia sa-
cramentalis est ordinative supernaturale ita et Character, ens
autem ordinative supernaturale non potest contineri in ente
creato tanquam Causa physica principalis. —

Dico 2do. Causa instrumentalis et moralis respectu Characteris
est Sacerdos, quia sic Sacerdos potest instrumentaliter, et
moraliter attingere productionem gratiae sacramentalis. potest
etiam sic attingere Characterem, cum gratia sit aliquid ne-
cessitas Characteris. —

Dico 3tio. Subiectum proximum Characteris est anima, ^{en} sicut
enim vocat signum anime impressum. —

Obicitur 4to. Altem Character est potentia moralis ad aliquas
operationes, ergo debet esse in ea potentia ad quam spectant
operationes. —

Contra est, gratia daturus ad visionem beatificam visio ad
deus Corporis gloriosi, et tamen nec illa est in intellectu,
sed in sola anima, neque hac in corpore, sed in intellectu,
ergo similiter licet Character detur ad operationes intellectus
et voluntatis, potest tamen esse in anima. —

Obiicit 2do. Character ordinatur ad professionem fidei, ergo
is debet ee. in eodem subiecto in quo est habitus fidei.

R: si epel principium effectivum illius professionis tranfret
argumentum, sed o est, cu solum del Jus ad auresha.

Obiicit 3tio. omnis imago figura et similitudo spectat ad in-
tellectum, talis est Character ergo.

R: d: mai: omnis imago impressa v expressa, quia e eius cog-
nitio, v istius principium Con: imago sine signu obiectivum
quod prius Cognitum ducit in Cognitionem alterius negetai:

Obiicit 4to. Character Juxta Patres est lumen hoc spectat ad
intellectum, ergo elide.

R: Character o est lumen nisi in hoc sensu quod ostendat nos
ee servos Christi, aut del Jus ad illas rationes utrumq pro-
:tare potest si sit in anima.

Queres 2mo. quinam praeter homines Characteris sint capaces?

R: 1mo. Christus o habuit Characterem, quia habuit plenam
spiritualis sacerdotij potestatem, eius autem fideles, aliqua
aliquam spiritualis potestatis habent participationem, cuius
participationis o plenitudinis ex natura sua signu est
Character. Deinde Christus increato verbi Characteris in sig-
-nificus est perfectissime, deniq militum ovium servorum pariter
est Character. notari o ducit pastoris et Domini.

¶ Angeli sunt capaces Characterum, sed non nostrorum, cum
nostra Natura non possunt recipere.

R: 3^{ho}. Probabile Beatissimam Virginem habuisse Characterem
baptismi Confirmationis sicut enim Maria fuit gratia in
effectus, ita et dicitur ordinis non fuit Maria, quod vero per
Natura fuerit Mariae augmenti gratia constat, nec enim
in primo Conceptionis instanti omne gratiam recegit, sed
meritis suis mirum in modum auxilium.

Quaeritur: quae sint spirituales Characteres?

R: una est, quod sit Supernaturalis et Spirituales. non
indelebiles, Ceterum enim est vocal signum indelebile.
Obicitur autem, ut Character imprimatur requiratur voluntas
suscipiendi Sacramentum, ergo adveniende voluntate Charis
peribile.

R: hanc voluntatem non requiritur ratione Characteris, cum la-
tenter etiam invito imprimatur, sed tantum ratione Sacramenti.

Obicitur 2do. habitus fidei perit in beatitudine, ergo et
Character.

R: nego. Quia habitus fidei non quadrat inchoato
lumine gloriae et videnti inchoato, quae credit, Ceterum
tamen Character, ut ostendat in quolibet officio fuerit quilibet
in via.

R: 2do. ad questionem: Character est indivisibilis intelligitur et

66.
extensive, posteriori ideo, quia haec indivisibilitas probabiliter
magis convenit rei spirituali, prius vero ideo, quia ubi est
intensio per gradus respicitur idem obiectum, sed Character.
Diaconatus v. g. aliud obiectum habet quam presbyteratus, ergo
non habet intensiorem per gradus. — hinc

Collige. Characterem esse quoz in omnibus aequalem. —

Dices. Character est moralis potentia quasi in ordine ad auxi-
ilia, quae exigat: haec exigentia non est aequalis. —

R: Character non est titulus absolutus ad auxilia, sed sub Con-
ditione, si gratia permaneat illa ut exigat, velut Ordinis maiora
auxilia, si adsit maior gratia. —

Articulus sextus. —

An et quomodo sacra cum obice suscepta
reviviscant et gratiam conferant. —

Tria hic examinanda occurrunt scilicet an sacra cum obice
suscepta remoto deinde obice possint reviviscere ac producere
gratiam. De per quo media sacramentum reviviscat. Et quanta
gratia producat a sacris reviviscantibus. —

Paragraphus primus. —

An sacramenta cum obice suscepta, remoto
obice, reviviscant, et gratiam producant. —

Notus quaestio an baptizatus v. g. susceptus ab homine adulto,

qui o elicit adum attritionis u eliam adualem habet soluit
etiam peccandi opia deinde post annos lures attritione
aut Confessione reuiviscit bapismus, et Constat gratiam
quam hodie deus per se aduiviscit dispositio requiritur.
pro questionis resolutione.

Nota. quid sit Sacramentum informe, fictio, obice. — dicitur
Sacramentum informe, quod est integrum et verum est Sacramentum habens
partes essentielles, sed in fructuosum bapismus, et nullius gratie
verae, propter indigrositatem subiecti, si enim pars aliqua
essentialis illi desit iam o erit informe, sed nullum.

Fictio nihil aliud hic est et significat, quam defectum
dispositionis in eo, qui recipit Sacramentum, et ille idem est
obice gratie, quam in subiecto indigroso Sacramentum producere
nullo modo potest. ex hoc patet, quod sit receptus fictionis u
ablatio obicis; est enim defectio dispositionis requiritae.

Dico imo, bapismus receptus cum obice gratie, eo deinde
amolo probabiliter reuiviscit et Constat gratiam. ita cum
dico Thomas Communiter Theologia.

Plus auctoritate Augustini dicentis per bapismus reuiviscit
salutem, et vitam et remissionem ipsam peccati Confessione. in
ipsa inquit reconciliatione, praedatur, ut ad remissionem
peccatorum eius in unitate proficiat. incipit Sacramentum, quod
acceptum in schismate proficiat o potest, et alibi dicitur incipit

valere idem baptisimus ad dimittenda peccata, ut idem ipse qui
 scilicet propter discordiam operabatur mortem, propter pacem idus
 aperchus salutem. occasionem sic loquendi donatista dederunt,
 S. Augustino obiciebant enim, se falso hereticos appellari,
 quod defendebant hoc dilemma, ut per baptismum quem datus
 gratia tribuitur, et si prius ergo quis nos est vera ecclesia,
 in qua sola salus futurus si posterior? ergo rebaptizandi
 sunt, qui ex donatistis ad ecclesiam Catholicam transeunt,
 quod tamen fieri debere negant Catholici. hoc dilemma
 ut S. Augustinus solvet, affirmavit baptismum donati-
 starum validum quidem esse, ad informem, nec gratiam prius
 conferri, quam hereticus reconversus ecclesia.

Plus 2do. ratione baptismus reviviscit quoad aliquos effectus
 ergo quoad omnes.

Plus autem. quia adversarij concedunt posse baptismum removere
 obice. Causare remissionem poenae temporalis. deinde
 si quis dum baptizatus atteritionem sufficientem habeat
 de mortalibus est autem de venialibus, postea vero atteratus
 de venialibus remissionem illorum obtinebit si baptismi dia-
 quoad poenam: nam qui post baptismum mortuus ante novum
 peccatum. recta ad caelum agit, ergo baptismus iam solvens
 Causat illum effectum; si hunc Causat, Cur est etiam

gratiam sanctificanlem? idcirco enim causal hunc effectum
quia moraliter adhuc reperitur, ergo etiam ab aliis. Qui
enim valeat ad unum vel o ad omnes. verum tamen quis
o videt hoc argumentum continere multum divinationis,
quare eludendum est nostram sententiam tantu esse pro
babiliterem, et maiorem Scholasticoru et S. Augustini
Auctoritatem.

Obiicias imo. solius Augustini auctoritas o videtur
sufficere, ut dicatur tam mirabiliter baptismus reviviscere
nisi fundamentum aliquod habuerit ex scriptura ecclia
definitione, v. ratione, aut traditione; nullum autem
habetur huiusmodi fundamentum, ergo.

R. sufficiens moveri potuisse Augustina ad asserenda
reviviscantiam baptismi auctoritate Clementis Cyrilli
ac Cypriani, deinde rationibus aliis.

Obiicias rdo. hinc sequitur qui tota vita sacrilegi
Communicavit si in fine vite Communicet, quod acci
piat fructum omnium. Communione procedentium.

R. et accipere fructum o vi sacrilegiorum. sed vi sacra
mentoru reviviscantium.

Dico rdo. an praeter baptismu etiam alia sacrala reviv
iscant, valde variant auctores.

68.

sunt imo qui dicunt solum baptismum reviviscere, sunt vero
 qui baptismum ad omnia sacramenta peccatorum. sunt etiam qui dicunt
 ea omnia et sola sacramenta reviviscere, quae characterem im-
 primunt. sunt etiam qui tribus sacramentis characterem imprimen-
 tibus ad omnia sacramenta peccatorum. sunt etiam qui de omni-
 bus nova legis sacramentis asserunt excepto sacramento peccatorum.
 sunt etiam qui id de omnibus nova legis sacramentis asserunt
 excepta eucharistia. ego existimo cum Rhodis probabile
 esse licet omnino solum reviviscere posse etiam
 alia sacramenta modo possint esse informia.

Ratio est, quia nulla potest offerri ratio cur baptismus in
 acculatione Dei moraliter reviviscat, quae non probet
 alia similia sacramenta debere reviviscere, ides enim reci-
 vitur baptismus, quia manet moraliter, alia vero sacramenta
 non minus perseverant, possunt moraliter.

Paragraphus 2us.

De qua media reviviscant sacramenta.

Nota duplicem esse obicem, quo sacramentum baptismi redditur
 informe, alius est involuntarius, scilicet is qui baptizatus attentione
 mittit, quam ignorat esse necessariam, alius est culpabilis
 scilicet sciens illam mittit et volens. Inia sunt, quae illum obicem
 amovendo possunt vitam reddere sacramento, et huius obicem

sacramentum poenitentiae, quatenus hic quomodo hoc tollat baptismi
obiciem.

Dico 2°. attributio sola aliquando est medium sufficiens
ad tollendum obiciem baptismi & tamen semper.

Ratio est, quia quoties obiciem baptismi fuit incurabilis, et
nullum deinceps peccatum commissum fuit, nec contritio
neque sacramentum poenitentiae sunt necessaria ut tollatur obiciem,
quia illa & ipsa sunt necessaria nisi ut tollatur peccatum,
quod hic nullum est, ergo tunc attributio sufficit, sicut suffi-
ciebat, quando primum baptismus susceptus est. si autem
obiciem ille fuerit peccatum aliquod commissum in ipsa susceptione
baptismi, & si post illam peccatum sit mortaliter, tunc attributio
& sufficit ad reviviscendum sacrali, quia peccatum quod com-
mittitur ab eo, qui ecclesiae subditus est deleri & potest nisi
per claves, sed tunc autem peccatum commissum est ab eo, qui
ecclesiae subditus est, ut mox patebit.

Dico 3°. sacramentum poenitentiae & etiam contritio medium
idoneum est, ad reviviscendum baptismi, quoties obiciem fuit
peccatum in ipsa baptismi susceptione commissum, & quoties
etiam post illam peccatum commissum est.

Ratio est, quia si indigna susceptione baptismi sit peccatum, quod
propter ac debeat tolli clavibus, sacramentum poenitentiae medium est.

ad tollendum illud peccatum, quod est obex baptismi, est indigna
susceptio baptismi est peccatum, quod potest subici et debet
Clavibus, ergo ille obex baptismi removeri potest per Sacram
penitentia, maior e evidens. minor spectat ad Gradatum de
penitentia, qua.

Plus. omne peccatum quod Comittitur ab eo, qui vere
fidelis est et subditus ecclesiae potest et debet subici clavibus
sed indigna susceptio baptismi est peccatum hominis, qui
actu subditus est ecclesiae: nam est peccatum hominis habentis
actu Characterem, sicut si quo tempore aliquis foret
pau per talem, servaret voluntatem habendi aliqui parium,
peccaret contra vultum, et esset peccatum hominis actu
religiosi; per vultum enim fit religiosus, ergo similiter,
Cum homo per baptismum fiat actu subditus ecclesiae, et
accipiat Characterem, indigna susceptio baptismi e peccato
hominis subditi ecclesiae.

v dicas Comitti peccatum hoc in fieri licet o plane in
facto esse.

Obiicies imo. Sacraia vivorum operum per accidens remittere
peccata, ad qua o ordinantur, modo ad se Contritio, quia
tunc attremis o ponit obicem gratiae, ergo diam si ~~est~~ absit
attentio potest baptismus delere peccatum Comitti in actuali
susceptione v post illam, Cum tunc o ponatur obex gratiae

R: n: Ciam dignitas e, quia nullum sacratu remittit peccata se posteriora, alqui la prioribus peccata et bapuzimo sacratu posteriora, ergo.

Obiicies 2do. in sacratu poenitentis, quando exponitur bapuzi peccata omnia per oblivionem xpi, dummodo habeatur attritio universalis delecta etiam xpm, quemvis o fuerit materia confessionis, ergo licet peccata commissa post bapuzimum o sit materia bapuzimi remittenda tamen modo in peccatore in quo reviviscit bapuzimus sit eo tempore, quo reviviscit attritio sacramentalis et universalis.

R: n: La pofitum quomodo nempe xpm peccatum, quod per oblivionem exponitur in confessione. o est materia confessionis, est enim implicite, quamvis o explicite, quia poenitens accusat se de omnibus que novit, et de omnibus dolet, et confitetur absolvit etiam ab omnibus directis et indirectis, materia vera bapuzimi informis o potest esse peccata post xpm commissa, quia nullo modo subiciuntur bapuzimo qui quando fuit peccata o dum erat.

Obiicies 3tio. Peccatum illud, quod commissum est in actuali susceptione bapuzimi o potest deleri per poenitentiam quia commissum est ab homine o dum subdito ecclesiae, quia homo o fit subditus nisi quando verum est dicere, iam o

Completo, tunc o est peccatum obicit, sed erat antea, aliter
peccatum illud o fuisse Commisum in susceptione baptis-
mi, sed ante, quod est contra Hypothesionem. — 70.

R: peccatum Commisum in susceptione esse peccatum
hominis subditi Ecclesiae. —

ad illud quod dicitur baptis-
mi o esse Completo, nisi
quando verum est dicere, est Completo, et ante o est.

R: duo. istud, quando est Completo, si sit sensus, quando
est Completo indifferenter sive quando Completo ultimo
et ad est o: si sensus sit, quando Completo exindifferenter
et amplius o est nego. —

Ratio vera est, quia homo tunc fit subditus, quando im-
primatur illi Character, sed Character imprimatur illi, tunc
quando Completo ultimo baptis-
mi, et adhuc est ex quo
ultimo Completo baptis-
mi, fit homo subditus ecc-
lesiae: ubi ^{et} isto instanti fit Capax honorum ecclesiae,
illa fit subditus. —

Instabit. peccatum fictionis in susceptione baptis-
mi e
indignitas ac illud, sed indignitas est prior baptis-
mo. —
Iam sic, quod ^{est} prius baptis-
mo o potest remitti per
sacramentum poenitentiae, sed remitti debet per baptismum

ipsum ^{per} contritionem, cum sit peccatum hominis ad
Christiani.

R. si per indignationem intelligatur aliquo antecedens
negotium peccatum obicitur ^{per} indignationem ante baptismum,
si vero per indignationem intelligatur solum susceptio baptis-

cum tali circumstantia con: ^{est} indignationem hanc
autem nihil impedit, sed dicitur tantum baptismum ^{omni}
tantem talem circumstantiam, nempe quod suscipiatur in

statu peccati. — Ratio vero, cur peccatum indignae susceptionis

non possit deleri per baptismum, est, quia peccatum cui est essentialiter
et intrinsicè impedire efficaciam baptismi, non potest per baptismum
remitti, cum vim illius impedivam habeat sibi identificata

peccatum autem voluntarie susceptionis indignae essentialiter
impeditivum baptismi, ergo per illud non potest deleri, hoc igitur enim
impediret baptismus et non impediret. — restat dicendum, hoc peccatum
subiici debere clavibus ecclesiae, tunc vero dicitur solum peccatum post

baptismum susceptum subee ecclesiae, intelligi debet ampliative id est ante
obicitur ^{peccatum} ^{commissum} in fidei homine baptizatum post baptismum mortaliter
deinde hoc confiteri ac per sacrum poenitentiae ab illo ab-

solvi et sic ante iustificari in hoc casu per baptismum non
possunt. Tunc omnia peccata, quae ante et post baptismum commissa
sunt remittuntur dyltri modo directe et indirecte per

se, per accidens, et Concomitantur. —
 Quae sequela. nam peccata ante baptismum commissa remittuntur directi per baptismum, et quia o. solent unum mortale remitti sine alia, ideo etiam per baptismum remitterentur indirecti per haec peccata commissa post baptismum, et vicissim peccata post baptismum commissa remitterentur directi per poenitentiam sacramentum, quae o. ordina baptismum indirecte: ergo omnia peccata remitterentur tunc directi et indirecti, quod est inconveniens. —

R. con: loquelam et nego ee inconveniens. ubi —
 observa peccata ante baptismum commissa dici posse materiam poenitentiae indirectam, peccata post baptismum commissa ee eiusdem sacrae materiae directam, quod etiam e contrario dici debet de baptismo. —

Instabit enim. sic sacramentum poenitentiae operaretur effectum suum prius natura quam baptismus, ergo baptismus pro posteriori natura iam inveniret gratiam pro peccata ante baptismum commissa per sacramentum poenitentiae, ergo frustra dicuntur pro posteriori natura directi remitti per baptismum, ergo prius iustificabitur homo, et accipiet gratiam per sacramentum poenitentiae quam accipiet gratiam baptismi. —

R. in illo priori quo attritio cum sacrali poenitentia procedit
legitimam in quantum est remota obicit, et quodam dispositio
quasi ad illam, et remitti peccata, sed tantum removeri impedi-
menta legitimam, etenim attritio cum sacrali poenitentia
est ipsi formalis remissio peccati, sed causa tantum meri-
toria dispositiva remissionis: ergo in signo posteriori legi-
timus remittit, et attritio cum sacrali poenitentia simul.
Instabis rdo. In illo priori attritio cum sacrali poenitentia
solus obicit, ergo operatur.

R. d. ut dispositio est ad reviviscendum legitimam debilem
efficiendo subiectum, et tollendo Carentiam dispositionis consequens
ut delectiva peccati nego illatum.

Nota. Sacramentum poenitentia in hoc casu duo tractare, unum
quod disponat subiectum rite efficiendo illud, alterum
quod impetret gratiam delectivam peccatorum, cum autem
disponere subiectum sit prius natura, quam impetere
gratiam, hinc est, quod totaliter prius obicit disponendo subiectum,
nam obex nihil aliud est, quam dispositio subiecti, deinde
vero quod una cum legitimo remittit peccata sine impetret gra-
tiam remissiva peccati.

Rao autem est, quia quando due causa sunt in eodem signo
expedita, tunc earum effectus sunt in posteriori signo simul

sane, alqui baptizatus sit expeditus per remotione obicit et
 sacralum poenitentia est remissio, ergo. — deinde sacralum
 poenitentia est etiam hunc expeditum, ergo utriusq. sacrali effectus
 sunt simultanei. utriusq. igitur sacralum concurrunt simul
 ad tollenda peccata commissa ante, in, post baptismum, sed
 o eodem modo, baptismus enim per se ante et tunc remittit
 peccata antecedentia per baptismum. nec accidens vero et indirec-
 et dario tollit subsequenda et vice versa. de poenitentia
 loquendo, cuius ratio est, quod baptismus per se sit constitutus
 ad peccata antecedentia delenda, sed per gratiam, qua quia so-
 potest delere unum sine alio mortali, hinc est, quod baptismus
 operando gratiam deletivam peccatorum antecedentium, sequens
 etiam et dario intendit delere et delet subsequenda.
 verum quidem est, quod gratia secundum se per directi oppo-
 nitur peccatis antecedentibus et sequentibus baptismo, quatenus
 tamen operatur per sacralia o concurrunt ad illa delenda, nisi
 prout sacralia non suam irriditionem intendunt ea delere,
 neq. inconueniens debet videri singula peccata tolli per duo
 sacralia duplici titulo. —
 Obicitis ob. obera sacrali debet prius tolli quam sacralu opere-
 tur, sed obera est peccatum commissum in ipso baptismo, ergo

illud prius doli debet, ergo o remittitur per baptismum nequidem
indirecte.

R: dicitur mai: obier. Sacrali negationis, qui est negativus dicitur, si
requisito debet prius doli positivus id est per peccatum nego.
hoc enim doli debet per peccatum positivus requisitus.

Paragaphus 21us.

Qualis quarta gratia. Conferatur a Sacerdote
reviviscens.

Dico amē. si medium removens obice est Contritio, v. Sacramentum
penitentiae tunc illud medium, et simul Sacramentum reviviscens
promoveunt gratiam v. unicam maiorem.

Rao quia si per baptismum reviviscens o datur maior
gratia, qua qua dala fuit soli Contritioni si praecessisset
baptismus, sequitur baptismum reviviscens nullo modo
esse utilem.

Etur maior. quia ^{si} homo acciperet eandem gratiam duplici
titulo, hoc autem homini o prodesset, et dico Deus o dat
unicam gratiam ob multos titulos, alias propter dicitur, quod
quando quis confertur ante sacramentum absolutionem o reci-
piat nisi unica gratiam per Contritionem et absolutionem,
quod o videtur dicendum.

firmatur quia si baptizatus reviviscat per Contritionem causat
per se aliquid gratiae, ergo si reviviscat per Contritionem causabit
etiam aliquid per se, nisi quis dicat baptismum esse minus effi-
cace[m] cu[m] Contritione, quam cu[m] attritione, quod dicere non potest.

Dixi producere per sacrum reviviscens per sacrum poenitentiae
aut Contritionem gratiam v. maiorem unicam, et in hoc
occurrent duae Causae totales partialiter ad eundem effectum,
quia à quolibet produci potest quavis totaliter, sicut
duo equi trahunt currum quilibet solum, sed totaliter, ut solus.

Obiicies imò. si medium removens obicem et sacramentum reviviscens simul tempore producant diversos gradus gratiae, debet dari ratio, cur una gratia producat[ur] potius à medio illo, quam à sacramento v. contra: sed nulla ratio assignari potest, ergo

R. Si assigno hanc, quia quodlibet sacramentum producit gratiam quae valet ad effectus, ad quos non valet alia gratia. gratia baptismi ad Credendum, et servandum. — gratia firmationis ad Trinitatem sive[m] Christi. Coram Tyranno. —

Obiicies 2do. saltem quando Contritio in se vivit duobus sacris poenitentiae et baptismo reviviscens, tunc non produci[m]ur maior gratia per poenitentiam et baptismum simul, quam per poenitentiam solam, ergo non potest dici seipso una sufficere, pro

utroq. saculo. —

³Confirmatur quia virtus meritoria. finis quae se extendit ad plura
eo minor est. —

Reliam hunc ee maiorem gratiam quando eadem dispositio
est ad duo sacula, sicut idem lumen in aere, est dispositio
ad visionem Petri, et Pauli, et o. ex eo, quod dispositio
ad visionem Petri, est minus efficax, ad visionem Pauli.

Ad Confirmationem R: quod medium, removens obicem
o. est causa meritoria utriusq. gratiae, sed mera dispositio.

Dico Rdo. quanto perfectius est medium, removens obicem, tanto
maior gratia per saculum, reviviscens offertur. —

Rdo est, qui melius est reviviscens subiectum, eo magis
agit causa, sed saculum reviviscens est causa et medium
removens obicem est dispositio: ergo qui perfectior habet
eo intensius agit saculum. —

Obiices ^{istis}. hunc maiorem v. minorem fructu pendere
a sola voluntate Christi. —

R: nostram sententiam ^{o. ius} immergo nos amori esse operantibus,
producedur itaq. gratia ^{o. ius} v. maior dum a medio v.
a saculo reviviscente partialitate. causa o. partialitate
effectus id est utraq. causa producat eundem effectum v.
intentionem. —

Obiicit dñs. actus removens obicem o est dispositio ad ^{74.}
sacramentum potendum.

R: baptizans ex defectu infructuosus pro ipso actu incipit
esse fructuosus, ergo hic actus est dispositio ad baptismum o
quæ validum sed quæ fructuosum, quomodo respectu obicis
se habeat merito ut removens.

Obiicit dñs. merita mortua o reviviscunt fructuosus quando
peccatum removetur ex actu meliore, ergo nec sacra.

R: n: Etiam disparitas est, quod merita o sint causa magis
aut minus operativa pro dispositione subiecti; sacra autem
cum operentur ex opere operato operantur pro dispositione
subiecti maiorem aut minorem producere gratiam, ideo
quando merita reviviscunt actus removens obicem, est
iure conditio removens o autem dispositio causa magis
aut minus operativa cum ab initio meritum habuerit tota
gratiam sibi correspondens, sacramentum autem totum adhuc
erat suspensum et non dum exercuerat vim suam, quam postea
tota exercebit, quando adierit dispositio, et pro universale dis-
positionis magis aut minus exercebit.

Quæstio: Sacramentum reviviscens o potest esse magis operativa qua
fuit ab initio si fuerit formaliter, sed ab initio o produxit
nisi duos gradus gratia, ergo reviviscens, quocumque adugetur

praeclarissimo o' produet nisi duos gradus.
R: Distinguedo arsens. Sacralum deo vivens o' est magis
operativum cum aequali dispositione. Subsequens con: arsens
cum inaequali dispositione. nego arsens et. Contiam. —

Sectio 23ia. —

De Causis Sacramentorum. —

Certum o' Deum auctorem et institutorem ee. Sacramentorum
nova legis. —

Pro est. cum enim solus Deus sit auctor et principalis auctor
gratia, quae per Sacramenta et significationes et Causas, hinc fit
ut nemo possit includere signa practica infallibiles effe-
ctiva gratia, nisi Deus eam vim et infallibilitatem contineat
ad hoc. Certum etiam est legis nova Sacramenta fuisse instituta
a Christo saltem et Deo et quidem eorum potestatem
auctoritatis et primariam, ut quae est propria Dei. —

Articulus 1mus. —

An nova legis Sacramenta immediate instituta sint
a Christo. —

Dico 1mo. omnia nova legis Sacramenta fuerunt immediate instituta
a Christo, quia id est definitur in 2o. sessione. 7. 1mo. Canon.
1mo de Sacramentis in. Communi autem enim. si quis dixerit Sacramenta
nova legis o' fuisse instituta a Christo in lege immediate
anathema sit. —

75.
Firmatur evertendo adversus sententia fundamenta, quia
extrema unctionis sic merito Marci 16. ungebat oleo nullo
argos, et sanabat. eandem iam insidulam promulgabat iam
Iacobus

Nay refert, quod nullibi in evangelij prima huius sacrali in-
sidula à Christo immediata facta explicitè recenseatur: multa
enim sunt, quae o. sicut explicitè, imò nullo plane modo
ab evangelistis referuntur, et tamen sunt de fide, eo quod
illa habeamus per traditionem, et Consilium de virginitate
deixara antea in e. post partum: maior difficultas est uti
habeatur insidula Firmationis à Christo facta, et quidem
Filius sene se in Decreto sacrali ordinis Consilium hanc
insidulam fuisse, quando Mathaei ig. oblatis sunt Christo pas-
suli, et manus eis imponeret, et orarent; sed probabilius est quod
docet Fabianus papa in epistola rda ad episcopos orientales
insidulam fuisse in ultima oratione in illa die, inquit Dominus
Iesus postquam convavit cum discipulis eius et lavit eorum pedes,
sicut à S. Hieronymo prædecessores nostri acceperunt, nobis
reliquerunt, Christum conficere docuit.
Sacrala o. e. insidula ab ecclesia inde patet, quod in y. nihil
substantiale mutari possit.
Dices. 1. Augustinus l. 3. de doctrina Christiana ait

nonnulla sacra instituta ee. à Christo, quoru in scriptura
mentio est, alioru institutione facta ee. ab ecclesia v. a. ex. ecc. b.
R. S. Augustinus e agit de institutione, sed promulgatione sa-
cratoru, ut patet ex Contextu. —

Dico 2°. primariu auctor et institutor sacroru antiquoru
fuit solus Deus. patet dum de Circumcisione, dum de
sacramento legis naturalis. Certum enim est hanc sacra esse fuisse
instituta ab alio, nemo enim in illo statu poterat remittere
peccatum nisi solus Deus, in his autem duobus sacris
veri remittebatur peccatum originale, fuerunt deniq. etia
caetera legis scriptae sacra à Deo leg. ac iussa leg. quo
licet appelletur Moyses, id solum intelligitur de promulgatione
facta à Moyses, et licet Paulus ad Galatas dicat lege
illa fuisse abrogatam ordinalem ab Angelis. cum tamen tantu
intelligitur ^{tanquam} per interpretes et nuntios divina ordinationis. —

Queres imò. An Christus novae legis sacra instituerit,
ut Deus, v. ut homo. —

Nota patet in Christo tam in ordine ad institutionem
sacralem quam in ordine ad promulgationem gratia potestas
Celsitudinis una auctoritatis altera excellentiae; auctoritatis
est potestas suprema ab omni superioritate independens
adeo arguitur causam principalem, et quae propria virtute

agit: potestas vero excellentia est quidem instrumentalis
sacrum, quia tamen in genere instrumenti tenet principia-
tum, ut prole iuncta divinitati; ideo potestas excellentia aut
potestas ministerij principalis vocatur.

hac potestas fit in his yfuer, uno quod merito et
virtus possessionis Christi operetur in sacralis, ipse enim sua
Baptisone nomen sacralis de digno virtutem sanctificandi
suscipit. — 2do. quod in fide et nomine Christi
sanctificandi sacra, o quidem quod ad forma omnia
sacrorum essentialiter requiratur expressa nominis eius, sed quia
omnes, qui sacra administrant et faciunt lingua vicarij
Christi et nomine eius agunt. — 3to. quia sic a Christo
eius merito sacra habent virtutem, ita etiam ab ipso
sunt instituta. — 4to. quia ipse ut homo, etiam extra sacra
potuit ferre sacrorum effectum. iuxta illud Luca 10
ut scialis autem, quia filius hominis habet potestatem
in terra dimittendi peccata.

2a. potestas auctorialis, qua Christus in productione et gestis
sacralis, et institutione sacrorum exercet, competit illi
ut deo, potestas vero excellentia competit illi ut homini.
Quares 2do. an potestas instituendi sacra communicari
possit pura creatura.

R: ita ita tamen ut Deus sit causa principalis, homo
delegatus instrumentaliter: Ita enim Deus u. Christus o. p. p. p.
dicere homini p. du voluerit ut aliqua signa sensibilia
significand et gerant gratiam volo et ego.

Quia ulterius iste vere instituit sacra, qui per obedientiam
acceptam a Deo primus determinat, u. vocat ad executionem
Potestatem indifferentem ut habeat effectum u. non sed hic
purus homo per potestatem acceptam a Deo primus hanc
determinat, ergo iste vere instituit sacra.

Obiicit imo. de ratione intrinseca sacrali est institui
a Deo tanquam unico specialis auctore. U. p. p.

R: de ratione intrinseca sacrali est institui a Deo
ut causa principalis ^{con:} instrumentali nego, nec propterea
inferes eum habiturum potestatem excellentiam
Christo ut sit datus exaltatus. de regulis.

Obiit: sed. esse in lege naturali remedia contra originale
determinaverint homines pro libitu, et acciperint nunc hoc
nunc illud pro signo, propterea tamen sacra o. instituerunt.

R: disparitas est, quod homines hoc fecerint, ut quia
Deus in genere iam determinavit et mandavit ita signa
indeterminata in finem determinatum adeoque si huius decreti aucto-
ritatis est auctoritas istius sacrali ubi etiam nunc accedens
ultra viro alto u. subto, o. instituit eucharistiam, aliter hic
homo faceret illud ante omne decretum et daret vim aut fieri.

Articulus 2us.

Quis sit legitimus minister Sacramentorum.
 Dico necessarius sit minister definitus in Florentina, dicente
 hac omnia, scilicet, dibus perficiuntur videlicet ^{rebus} ^{mae}
 verbis tanquam forma, et persona ministerium intentione facienti.
 quos facit ecclesia nunc ad questionem.

Dico imò. Angelus si presentis institutionis est ordinarius
 minister sacramentorum, dico ordinarius, neq. negaverim Angelos
 interdum, ex Privilegio, et dispensatione divina, sacra
 administrasse prout ex l. Amphiprologio narrat. Nic
 phatus fuisse ab angelis sacramentum, quicquid, quam
 generationem alij piscopi ealam habuerunt.

Nota. si esset ab Angelo bono ministerium factum
 esse habendum illud pro valido, licet enim est opus admini-
 stratum ab illo, qui adum ordinariam legem de iure est
 minister, opus tamen ab illo, qui merito debet presumi per
 extraordinariam Dei voluntatem fuisse de iure, et potesta-
 tem accepisse, ut docet Thomas q. 64. neq. enim Deus
 obligatus est contra minister, ut non possit etiam alij ubi no-
 libitu, et scilicet contra, Angelos bonos nil contra voluntatem
 divinam et iudicium salubris humano attentare. Præter
 tamen presumendum est, si Daemon attentaret aliquo
 sacramentum administrare, quia hic spiritus mendacij est,

neq̄ existimandum, quod huic Deus res sacras Comit. tal.
Dico 2do: solus homo viator ex vi presentis institutionis
valide potest administrare sacra, saltem ordinarie, quia
is solus dicens est ordinarius minister, de quo Consolat
ex Christi ordinatione, et ecclesie traditione, sed ex his habet.
~~Quis~~ ^{Quis} solum hominem viatorem esse ministrum ordinarium,
eye. — Christus mi: — quia in scriptura. Christus agens
de sacris, istorumq̄ administratione. Semper sermonem
dixit ad homines viatores, et ipsi administratione Comit.
de ecclesia etiam Consolat. Florentine enim assignat. Semper
hominem viatorem. —

Nota tamen ō quemvis hominem viatorem posse valide
quavis sacra administrare: id enim v̄ tantū potest, qui
est legitime ab ecclesia ad hoc ordinatus: exigitur.
Baptismus et Matrimonium: de quibus suo loco. Tris:
Septone 7ma Can: 10. si quis dixerit Christianos omnes
in verbo, et in omnibus sacris administrandis habere potes-
tatem, anathema sit. —

Dico 3tio. Sacra valide fieri possunt per ministros etiam
malos modo legitimam habeant intentionem, Videbit̄ ex questione
sequenti. —

Quares. An ministri sacrorū dicantur vere, suo modo, scilicet
instrumentales, et ministeriales. Respondeo. —

78.
Q: dici posse causam mediam gratiae sacramentalis, sicut qui
producit ignem causa caloris mediana.

Ras est quia vere absoluit, vere abluit animam a peccato,
ergo operatur gratiam, sicut quae nec anima abluitur, nec peccata
remittuntur. — hinc Tridentinum sessio 14 cap: 24 et

l: 23. cap: 10 et sessio 14 can: 9. damnat eos, qui dicunt
absolutionem sacramentalem sacerdotis esse actum iudiciale,
sed nudum ministerium pronuntiandi esse remissa peccata.

Credenti, qui credit isti esse remissa, — similiter Herculius
Michaelis baij, qui dicebat peccatorem esse vivificari minis-
terio sacerdotis absolventis, damnatus est à Pio 5to. —

Ras est 2do. quia sacra causant gratiam in animâ sus-
cipientis, ergo etiam minister sacerdotum, qui sacra faciunt
et applicant, quod enim est causa est causa causae. —

Dixi qui faciunt, nam qui verba ministrant mechanica
cum o. faciunt sacramentum, nullo modo DEUM movent ad
dandam gratiam, et haec in sententia affirmante sacra
causare gratiam moraliter. —

Ras. Si Mater sit causa filij, o. debet tamen causa eorum
quasi filius facit, ergo et si minister causat sacramentum, et istud
gratiam, o. potest dici causa gratiae. —

R: disparitas est, quia filius multa facit sine respectu ad
patrem et propria voluntate. libera sacramenta vero nihil operatur,
nisi prout procedit à tali ministerio intentione. —

Abiculus 3lius.

Utrum requiratur Probitas, et fides ministri
ad valorem Sacramenti.

Dico 2mo o requiratur probitas.

Plur ex Dudino: 7ma ca. 12. si quis dixerit ministru in rebus
moraliter existentem modo omnia essentialia, quae ad Sacramtu
efficiendum pertinet, seruaverit o Efficere, aut ferre
Sacramtu anathema sit.

Plur 2do. authoritate Eccl. Nephanus Byza Legi
ano ita imperat, si quis ex quavis haeresi venerit ad nos
nihil innovetur, nisi quod traditum est, hoc est ut manus
imponatur id est absolvatur a peccatis. — S. Augustinus
Diadole slo in Joanne, quid aulem inquit fecit tibi minister
malus ubi bonus est dominus.

Plur 3^{io}. raone. si requiritur probitas ministri gratia
Sacramentalis est ex merito hominum, ad hoc o, ergo o
requiritur probitas ministri.

Plur 4°. gratia Sacramentalis o est ex merito hominum si est
ex opere operato, alqui sic est, ergo. — Deinde si adiones Sa-
=cramentales sunt moraliter actiones Christi principalis agentis
incongruum e impedire ab instrumentali agente, siue ministro.
alqui adiones Sacramentalis sunt moraliter actiones Christi prin-
=cipalis agentis, ergo incongruum impediri ab instrumentali

deinde illa sacrorum infulas e foret iam poena mi-
nistrorum, qua fidelium recipientium sacra, aliqui hoc e
indecessens ergo, — quare si minister male velut potestale
eius veluti Canalis, qui sive s. plumbeus sive aureus eandem
aquam derivat.

Dico 2do. fides minister e est de necessitate sacrali, eundem
fide, definitur in Cilio Niceno, deinde Laodiceo C. 26a,
in Constantinensi Sessione 26a, ubi damnatur articulus Wiclyff
item in florentino in Compendio fidei ubi definitur baptis-
mum a Judaeis Paganis aut Schismaticis validum esse.
Item in Tridentino Sessione 16a C. 4to de baptismo. exant
ea de re plures Canones antiquiores, in quibus Romani Con-
ficia id definirunt, etsi autem praesentia Ecclia loquantur ex
maiori parte de solo baptismo id tamen ob paritatem rationis
dicendum etiam est de reliquis sacralis, modo aliunde o sit
defectus essentialis, puta ex defectu ordinis Jurisdictionis
intentionis, materiae, aut formae.

Obiicit 3mo. minister sine fide o videtur posse habere inten-
tionem debita faciendi Sacramentum.

Ad quod ad formandam intentionem pro validitate sacrali
necessaria o requiritur in ministro vera fides sufficiens, quod
cognoscatur ab ecclesia aut Christianis Celeberrimo tunc modo
actionem veluti Ceremoniam sacram, tunc enim potest veluti
eam imitari, et facere quod facit ecclesia seu Christiani.

Obiiciis 2do. secularibus 3y dicitur ab imundo quis munda-
bilis, qui baptizatus à mortuo, quid proficit ei lavatio eius.
R: hunc textu o. iugare. Contra hos, o. enim opus
puritas anime à ministro sed à Christo principaliter mun-
dante. — In altero membro dicitur ceteri significatur
lotio corporis nihil proficit, s. statim tangatur alij mor-
tuus.

Cum vero L. 11. obiiciunt in Contrariu respondendum
est v. eos loqui de baptismo, in quo error fuit in forma
v. fuisse tantum informem o. invalidum.

Obiiciis 3to. heretici et reprobi o. habent remissionem
peccatorum, ergo eam opere o. possunt.

R: d. autem reprobi o. habent remissionem peccatorum
formaliter con: ministerialiter nego. hoc modo famulus
nihil habens pecunie propriae sepe ad alium deferret cru-
menam Domini auro deferbam, in effectibus autem
naturalibus et artificialibus o. requiritur similitudo cum
instrumento, sed cum causa principali, o. enim ^{Latinu} ~~magis~~
dabit esse simile terra, malomatto, sed idea quam habet
faber.

Obiiciis 4to. nemo potest remittere peccata sine spiritu
s. nam Christus dicit Joannis 20. Apostolis, quando eos
ordinaverit sacerdotes accipite spiritum s. quorum remiseritis
sed heretici et reprobi o. habent spiritum s. ergo nec opus

remittere. — R. Viridum s. Dari Agrosolis ul ostendatur
o posse licite offerri sacra sine Viridum Sancta.

Viridum s. in sola ecclesia verus est baptisimus in qua haereticis
o sunt immo nec ecclesia a geratur nisi ex sua membra
haeretici autem à Corpore Christi et ecclesia proijciunt.

R. Con: baptisimu de Jure o esse nisi solus ecclesia
sed cu haereticis iniuste sibi sumere potest, sicut Vicinia
qua o pertinet nisi ad ecclesiam, tanquam fures sibi
etiam vendicant haeretici.

quod additur ecclesia o nisi per sua membra a gerari verum
e, sed haeretici et aliter baptizantibus ag spiritus Christi
ac si ecclesia per eos ageret et hoc o in gratiam informi
qui sunt filij ira, sed baptizantium, ut fiant haeredes
gloriae.

Viridum s. s. s.

Non necessarius s. Natus gratia, et minister
licite, et sine peccato offerri Sacramentum.

Nota Convenire Doctores in sequentibus, sacerdotem solen
niter offerentem aliquod sacramentum in statu mortaliter peccare
mortaliter nisi excusetur ab ignorantia invincibilis necessitate
2do. quando viget gravis necessitas et si quis sit in oriculo
ul sine baptismo ad confessionem moriatur nisi statim baptizetur
aut audiatur, et unicus haereticus sit qui id praestare possit,

in quo Casu cu Sacerdos sibi peccati mortalis Officium offerat
elicere Privilegium, potest imo debet Offerre Sacram, quia
dicitur propter necessitatem caput omnis irreverentia erga Sacram,
sicut Caput quando quis Confert illud indigno, ne publice eum
infamet. — 2^oo. Sufficit, ut Sacerdos sibi peccati mortalis
Conferatur ante administrationem Sacram, nec quis est ulquies
Officialis nisi: tamen debeat Celebrare, missam, quia nullibi
est ei precepta Officium imo dum ecclesia particularim
precepit, ut Sacerdos sibi peccati mortalis ante susceptionem
Eucharistia Officiatur: ex enim huiusmodi preceptum
patet ex Tridentino Sessione 23 c. 1^oimo: hoc ipso quod
nihil precepit de eo, qui Sacram alia Collaturus, aut
sumpturus, Conferatur in his o. requirere hoc. 2^oo. hoc
obligatio Offerendi Sacram, in statu gratia o. oritur ex
precepto positivo nullum enim est ad ipso Jure natura.
Dico 2^oo. obligatio administrandi Sacram, in gratia, oritur
primario ex sanctitate et dignitate sacram, ipsiusq. actionis,
qua administratur. — 2^oo tamen oritur, et multum
augetur ex eo, quod minister ad tale munus sit singulariter
per Sacram aliquod Consecratus et Regulatus.
Dico 3^oo. ratio quia Sacram in se et moraliter merita
et Languinem Christi; eorumq. ministri merita et Languine

Christi deus, idq. in Persona Christi, quam immediate
sustinet, aliquid est Contra dignitatem Christi Sacerdotum, Cur
peccator hostis ea administrat, est enim indecens saltem in munus.
Vanta dignitatis tam immediate personam Christi sustinere, ita
ut sit unus agens cum Christo, sicut estet Contra dignitate
Regis, si quis in eius mensa manibus torrens pellicia Convivis
vina infunderet.

Rao 2da pars est, quia hoc ipso, quod aliquis se per sacrali
Susceptionem dedicat ad Godum aliquos munus suscipit
particularem obligationem, illud decens observari, praesertim
si ad hoc singularem gradum quasi honorarium munus
parcipiat, quod ad legitimam functionem excipit, eamq.
facilitet, sicut v.g. ubi in tantis periculo omnes Subditi tenentur
salutem principis defendere, praesertim tamen Senatus
publici magistratus, adeoq. neq. licentia, quae estet in alijs medicis
in his est valde gravis.

Dico 2do. qui in peccato mortali Sacralium administrationem
mittit unum peccatum sacrilegij.

Rao. quia necessitas poenitentiae est oritur ex peccato poeni
tentiae, sed religionis, ac poenit. ipsius omisio moraliter unum
peccatum, cum ipso peccato irregularitatis constituit, sequens
est Comissio duo peccata impoenitentiae, et sacrilegij.

Dico 3tio. Laicus, qui est solemniter nec tanquam ordinarius
minister, sed solum in Casu necessitatis in peccato mortali

etiam sciens, et prudens baptizal o peccat mortaliter ita
divus Thomas. — Raso. quia talis minister o est ad hoc
Secratus, nec ministrat Sacralum ex officio, sed veluti per
accidens et necessitate, in quo Coste o est tanta deformitas,
si quis extra statum gratia Sacralum ministrat. —

Dico 2°. neq. Sacralis peccat mortali obstruendus in neces-
sitate baptizal sine solemnitate, eo modo, quo de laicus pabul
ministrans peccat mortaliter Suarez. —

Raso. quia etiam talis o quasi Secratus et ex proprio officio
id munus obit. idem sentit Suarez de eo, qui extra neces-
sitate baptizal sine solemnitate, et privatim, aliud dictum
est de sacerdote v. episcopo, Sacralum. Confirmationis, in
charitativa poenitentia ordinis extrema unctionis, quoquo modo
ministrante, qui cu nunquam o ex officio proprio a sacerdote
v. episcopo ministrantur, nunquam sine peccato mortali
Sacralis a ministro peccat mortali peccat ministrans. —

Dico 3°. ministri Sacrali matrimonii, qui sunt Contrahentes
si in peccato mortali Contrahant licet ex Comuni sententia
peccent mortaliter, quatenus indigni suscipiunt, Sacralum,
o tamen quatenus ministri sunt. —

Raso ultimo. quia illi duo actus sunt sibi subordinati re-
= spectu quorum o videtur ee nisi unicum proceptum,

quemadmodum etiam qui missa in peccato celebrat, peccat bis
semel peccando, semel Communicando ul docent Bozo Beniquez.
Rao est. 2da. quia Contrahentes matrimoniu o sunt ministri
ad hoc Operatum, hinc multo minus peccat mortaliter sacerdos
aspiciens matrimoniu et benedicens Contrahentes, quia ipse o
minister huius sacrali Vasquez.

Dico 6to. o peccat episcopus Officiens Chisma u benedicens
oleum infirmoru Constitutus in mortali.

Rao est. quia ha o sunt actiones proxima. sacralis, sed ante
preparationes materialu. — ex his

Colliges ad reliquas ecclesiae functiones o exigil statum
gratia vj ul Episcopus Secret ecclesiam u Canonicum,
ul benedical Conjurationes verbes sacras decal Contra Mediam.
similiter ul Diaconus el Subdiaconus sacro ministrant. Item
dicendu est de Concionatore solemniter predicante.

Articulus 5tus.

An minister licite Operi possit indignis sacerdotu.

Nota. nomine indigni o intelligi eum, qui o est Carra la
erati, quia hinc in nullo Casu Operi potest vj Ordinare
o baginalum, absolvere. o dispos. sum. o per indignu itaq
hic intelligimus illum, qui recipit quidem veru Sacramtu
o lumen gratiam sacrali, propter obiciem positivum per pecc
atum, quod est publicu u occultu. publicu dicimus

si v. maiori parti civitatis v. omnibus parochiis, v. parti
maiori Consuet., quando plures sunt quae decem. Item publicus
Consejus peccato qui per indelicatam iudicis est infamis.
Sed non autem in ministerium saltem cui commodi potest
denique omnimode evitare, et ingredi peccatum indigni sus-
ceptionis. — — — Ita

Suppono 2do. ministeria Sacramentorum regulariter saltem, et per
se loquendo obligari, ad Sacramenta et ministranda indignis,
Suppono 3tio. nunquam licere ministro invitare aut persuadere
alicui profano vel accipiat Sacramentum, quando ille ab ipso novo
peccato illud accipere non potest. Difficultas autem est
an nunquam dari debeat indigno sive publico sive occulto
Sacramentum praesertim Eucharistiam.

Dico autem neganda est Eucharistia publico peccatori sive
publici sive privati eam petat in Communione Theologi
cum dicitur Thomas.

Ratio quia hic locum habet praesertim illud Matthaei ultimo
volite sanctum dari canibus. deinde quia sic docet Celsus
et Celsus: denique quia sic exigit Reverentia arguere hoc
Sacramentum, et debitum si solite et prudenter dispensari.
Adverte tamen dari debere Eucharistiam peccatori si desint
signa poenitentiae publica: sic enim dicitur in Ecclesiastico
licus, Cuiusmodi signa sufficiunt Confessio etiam praesertim
certo si fuerit ab illud, etiam quod fieri accipere illud.

quia hoc ipse definit publice et infamis, datur nihilominus
 exceptio huius regulae in articulo mortis, nam tunc est sola
 occulta voluntas, potest ei publice administrare sacramentum, tunc
 est extrema illius necessitas, non valet illi scandalum, quod oriri
 tunc potest, maxime cum possit illud statim tolli publico
 ministerio resistente.

Ita vero est, quia id videtur postulare prudens et ordinata
 pietas ecclesiae, ut nemo publice reputetur a sacramento, qui
 est publice comprehensus de crimine, et propter Jus ipsius
 peccatoris, sed propter Jus Communitatis Christianae, qua
 nulla incommoda pati potest, respondet enim multi averit
 a susceptione sacramenti ^{ne minister} ~~nomine~~ ^{offensi} etiam per
 iniuriam cum insigni Confusione accedendum negarent, atque adeo
 advertit Concilium Tridentinum ^{Christus} ~~causam~~ ^{suam} ~~quod~~ ^{habet} ~~ne~~ ^{debet}
 indigno.

Obicitur autem propter Jus alicuius Communitatis aut ut alicuius
 privati fama servetur et debet dari innocens praeferendum
 Christus, sed hoc fieret, si indigno daretur Eucharistia in
 aliquo casu licet.

Ita dandi Christum ut indigne suscipientis fama servetur, aut
 solatur Communitati, praesertim dandi, ne honor Dei magis
 laedatur, si homines plures averterentur a susceptione sacrali.

Obiices 2do: si mihi Constat occulte aliquem Communicare
ul Sacram hostiam proicial in Perguliniu[m] debes negare, ergo
etiam hic. —

R: n: Etiam. quia illa proicere sacra hostiam est ^{positiva} quada[m]
Contumelia, cum, ut velle adimere honore sacra, ad verbum in
gere indigne o est de honoratio ^{nisi} negativa ex eo quod suscipiens
accedit indignus. —

Quares 3do: an possit Sacerdos peccatori occulto Pucharistia[m]
publice p[ro]ferri. Sane hostiam o p[ro]feratam, ul sic famam
p[ro]ferendi et Reverentiam Sacra[m] servat. —

R: negative. quia dicitur regulo occasione doli i[n]volubria.

Quares 2do: an danda sit peccatori occulto p[ro]ferri in occulto.

R: negative. quia quod in publico o negatur occulto, ~~hinc~~ hinc
sit, ul evidetur infamia, ergo in occulto ubi hanc r[ati]o capat
negandū est Sacramentum, ad hoc enim obligat lex univ[er]salis,
o p[ro]ferendi Sacra[m]ta indignis, nisi r[ati]onabiliter necessitas exigat
aliud. —

Quares 3do: An Sacerdos possit & debeat negari Pucharis-
tiam, quem ex sola p[ro]fessione indignū novit, du videlicet,
quando natus avertit testis neg e. aliud periculum revelationis.

R: negative. si ex negatione sequeretur indirecta peccati re-
velatio & ex p[ro]fessio. imo etiam quando ea o loquitur, quia
hoc redderet p[ro]fessionem odiosam. —

Colligas quid de reliquis Sacra[m]ta dandi debeat, d[omi]nus,

84.

Obfirmatio, extrema unctio peccatori occulto publice, aliter, negari
debet, ab eadem ratione, ut ab absolutio Sacramenti, cum
o delicta nisi seculo nunquam dari potest indigno. igitur Gessarij
in hoc Casu eulterius firmare debet absolute, ut absolute, quia
quia Sacramentum hoc dari o debet nisi post diligens examen
de merito suscipientis. utrum denique Contrahere possit malum
monium cu ea quam sit ee. in peccato, et utrum peccet Caro
-chus, si sciens apud alibi videndum alibi.

Articulus 6tus. —

Quid et Intentio sit in genere.

Attendimus nec fidem, nec Probitalatem ministri, ad
valorem sacramenti requiri, Cuius ratio est. sola.
Christi voluntas, qui in favorem suscipientium
nobis effectum Sacramenti pendere a bonitate, aut fide ministri
nunc de huius intentione agendum.

Dico 1mo. actus ille voluntatis, qui dicitur intentio est
Tendentia interna voluntatis in finem per aliqua media
nomine Tendentia intelligitur desiderium efficax finis, hanc
intentio requiritur ut violator legitime ordinabilis Sacramenti
valide Official.

Dico 2do. Intentio multplex alia positiva, qua voluntas
per actu positivum aliquid appetit, alia negativa, qua est
negatio actus, qua voluntas debet prohibere, ut si sit ea

hominem interfici a seruo, quem debet prohibere, et potes nec pro-
hibes, mors illa tibi voluntaria et, imputabile. Interpretabitur.
2°. Intentio positiva alia est directa, qua volumus aliquid
in se ipso ^o standum in causa, alia indirecta, quando volumus
causam, ex qua videmus secuturum effectum, v. g. inebriator
aliquis providens se iuraturu si inebrietur.

3°. alia est actualis, qua adhuc perseverat, alia habitu-
alis, qua revera fuit sed praeterita est, nec perseverat, v.
in se v. effectu, ut cum quis mane suos adus deo offert,
talis intentionis oblitus plures adus sicut dignos.

4°. Intentio actualis, alia est formalis, qua re ipsa actu
existit, dum aliquid executioni mandatur, alia virtualis,
qua postquam suscepta est ^o amplius in se ipsa manet,
sed in aliquo solum effectu per illam antea ^o ratione
cuius illa consistit influere in opus, v. g. mane aliquid se ad
in viam ul. Romam eat, et beneficium ibi consequatur,
Cogitat ille quidem initio perfectionis de beneficio, sed reliquo
tamen die in varias cogitationes distractitur, dicitur tunc
Intentio illa perseverare virtualiter, quo durat profectio
Romam usque.

Quares in quo Intentio virtualis distinguitur ab habituali,
R: in eo distingui, quod quamvis Intentio virtualis in se
ipsa formaliter omnino praeterit, maneat tamen in aliquo effectu
qui est connexus cum eo effectu, quem imperavit prima intentio

hac autem Connexio in eo est facta, quod hic effectus posterior pertineat ad eandem seriem actionum ad quam pertinebat prior effectus, qui fuit coniunctus cum intentione actu existente qua iuxta imperavit totam hanc seriem, Cum enim dico volo facere. faceré, dico etiam volo etiam ire in ecclesiam accipere vestes sacras, ne ad altare deat. exempla etiam est manifestum in rustico, qui toto die laborat in agro ad alendam familiam, nam mane ex intentione vult laborem totius diei, qui pertinet ad eandem seriem actionum ita ut si petas à rustico quare laboreat, dicitur respondurus sit, quia volo alere familiam.

Articulus Septimus. —

An ad valorem Sacrali sufficiat in ministro voluntas Conendi actionem externam solum. —

Sensus questionis est, utrum ad valentiam Conficiendi Sacrali sufficiat, si minister ponat exteriore actiones requisitas, v.g. abluat et verba forma proferat, etiam si prater hanc nihil aliud intendat nec implicite nec explicitè.

Pro. o Sufficit intentio faciendi exteriores actiones ad similitudinem actionum, quae sunt ab ecclesia, sed requiritur intentio faciendi serio, quod facit ecclesia.

Contra. quia Officiarius Sacralis debet velle exercere facialem potestatem sibi traditam, ergo requiritur facialis intentio

et sufficit abluere. baptizandum iocose, sicut si princeps
ex loco ferat sententiam mortis, nullus iudens iudicat reu-
vere ad mortem damnari.

Confirmatur. minister debet agere in iuxta Christi potestate
operari nomine suo, ergo ad Christi nomine operetur, debet
illud determinare, etenim potest sacerdos dicendo hoc est
est Corpus meum. intelligere. Christi Corpus, et hinc sum,
ergo ut intelligat Corpus Christi requiritur specialis intentio,
nec sufficit nuda prolatio verborum, quae si sufficeret sacer-
dotes ad mensam quicquam ad Corinthios omnem panem
consecraret, qui est in mensa, quod est absurde, deinde
florentina, et Tridentina requirunt ut minister intendat
facere quod facit ecclesia, quorum verborum sensus est,
quod debet intendere. facere illas actiones, quas facit
ecclesia, sed quod debet intendere, per has actiones effi-
cere id quod facit ecclesia.

Conclucio 2da. ad valorem Contractus est requiritur intentio
indignitatis; ergo cum minister sit nuntius Christi, est
requiritur etiam illius intentio.

R. n. Etiam dignitas est, quod minister agit ex speciali
potestate sibi tradita, ut ex illa agit, et sit nuntius.
Ad verum tamen ad administrationem sive consecrationem
eucharistiae est requiri intentio ministerii, quia illa potestas
est sibi tradita, sed legem sacri factum. reliqua vero de iure.

qui negat Characterem, & propterea baptizare valide, quod nudus
Nola 2°. neq. requiri ut velit explicitè agere lingua minister
Christi, quia gentili negans Christum potest valide baptizare
si velit facere quod intendit Catholica ecclesia.
Obiicit 2°. bapuzmus, quo Athanasius adhuc iherosolensis cu pueris
Hebraeis eos baptizavit, representando persona episcopi, fuit ab ecclesia ratiocinatus,
sed puer ille o. poterat velle abluitionem ut sacramentum solu
luserit, ergo o. requiritur ad valorem sacrali intentione faciendi
ut rem sacram.

R: Athanasius ludendo quidem baptizavit sed deinceps serio
examinatum respondisse quod habuerit vera intentione faci
endi Christianos, neq. etiam alios quàm catechumenos
baptizavit, locus ergo si solus sit o. valet si iungatur
cu voluntate faciendi quod facit contra valorem
sacrali o. excludit.

Obiicit 2°. illa voluntas sufficit ad sacrali, quae sufficit
ad ponendas conditiones, quibus potest fieri gratia,
Sed actiones externas sunt conditiones illae, quibus potest fieri
gratia, ergo sufficit ad sacrali, et gratiam ferendam.

R: actiones externas o. esse conditiones ad ponendam
gratiam nisi sint factae nomine Christi: haec autem
denominatio procedit ab intentione agendi in nomine
Christi, et ideo est quia minister est sicut instrumentum

inanimatum ad per modum vicarij.
Obi: 3tio potest assignari obiectu, quod debeat velle.
minister per illas actiones externas, etc.

Plus. nam illud deberet ee. gratia, sed hanc o debet
velle minister nam haereticus o habent intentione generari
gratiam, quia o credunt eam causari a sacris, et
tamen eorum baptizatus valet, Item quidam gentilis
potest valide baptizari, etsi nihil sciat de gratia generari.

R: gratiam esse illud obiectu o tamen necesse est, ut
minister eam velit explicito, satis est implicito, hoc
est modo velit aliquid identitatum cum gratia, con
nexu necessario cu collectione gratia. hinc valent
omnes intentiones hic v similibus verbis expressa volo
per has actiones facere, quod per illas intendi facere ecclesia
v quod per illas fieri vult instituens, v volo illas pro esse
meliori modo quo possit.

Collige 2mo. quomodo adheus, et haereticus possit valide
baptizare. si nempe velit facere actione ul sacram, o
2du sunt proprium iudicium sed iuxta iudicium ecclesiae.

Collige 2do. quomodo sit obiectu intentionis ministeri ad nonie
actio externa, ul religiosa ul sacra, ad hanc intendere debet
intendere minister, sed est o nuda actio externa, sed. tam ul
ul excommunicatam sacra ab ecclesia.

Qualis ergo Intentio ex parte ministri ad valorem
Sacramenti requiratur.

— Dico 1°. — Sufficit intentio habitualis juris, quae dicitur
— perseverat in negatione retractationis, quia si illius alio
— Sacramentalis est humana et libera, cum illa intentio
— est existat nec in se nec in effectu, nec virtute, ergo
— nullo modo influat in actionem sacramentalem. — Authores
— Contrarii intelligendi sunt de iure habituali et
— virtuali.

— Improbabile etiam videtur, quod dicit Valentia, ad valorem
— Sacramenti per totam vitam sufficere intentionem, quae
— minister suscipit ordinem modo illam retractaverit, et
— illa illa Sacramenta ministrare. — Quaevenit.

— Obiicit 2°. — plus est requiritur ad Faciendum Sacramentum, quia
— ad illud suscipiendum, sed intentio habitualis sufficit
— ad suscipiendum, ergo etiam ad Faciendum.

— R: n: mai: et Paritatem. — dignitas est, quod susceptio
— est exercitium activum facultatis potentialis sicut est
— Effectio. ita ubi sacerdos ungi potest, est potentia
— alteri ministrare unctionem.

— Obiicit 3°. — populum hodie efficaciter alicui Sacrificium
— quod Cras celebrabo applicare, et manibus ei applicat,

88.
Et si de isto nihil amplius cogitem modo o habeam volun-
tatem Curiam ante Celebrationem, ergo opus similiter
efficaciter velle, ut pronuntialis forma Exsecrationis respondeat
hanc Cras à me futura habeat sui effectum, Et si
cum illam pronuntio, o habeam intentionem Gerandi
sed ex alia occasione id faciam.

R: Certe antecedente negante Chiam. dignitas est, quia
voluntas illa in Casu antecedente o debet me movere
ad aliquid ulterius operandum, sed solum movere debet
divinam voluntatem ut Naturae sacrificium sit, eius
fructum alteri offerat, Secus vero est de Exsecutione
Sacrali, quam mea libera voluntas physice debet
Causare applicando potentiam activam ad actu externum
operandum.

Dico rdo. ad valide Exercentium Sacratu o sufficit
intentio indirecta quia actio Sacralis est exercitium
humanae potestatis libera, sed id quod fit intentione
indirecta o est exercitium potestatis humanae, et libera.

Plus mi: quia si Judex praevideans sequitur dormientem
pronuntiare sententiam damnationis, sicut se somno
nemo diceret illum sic exercuisse potestatem Judiciale^{em}
proferendo sententiam illam, et nemo diceret rem esse
legitime damnatum, Cur autem o est vere damnatus?

— certe quia damnatio illa est ad exitum humanae voluntatis
— et libera, ergo quod dicitur dicitur intenditur est consensus
— liberi voluntatis. — adde blasphemiam in ebrietate
— est esse voluntariam sed voluntatis, id est obiectu voluntatis
— liberi agentis, sed est ipsa actio formaliter libera.
— Dico. voluntarium indirectum sufficit ad peccatum, ut
— si quis se inebriat nesciens fore ut inebriatus blas
— phemetur, peccabit peccato blasphemia, ergo etiam
— intentio indirecta sufficit ad faciendum sacrilegium.
— R: n: Etiam quia plus requiritur ad sacrilegium, quam
— ad peccatum, nam ad hoc sufficit voluntarium negativum
— est ad sacrilegium, vide etiam casus humanos. —
— Dico 3tio. actualis Intentio est quidem optima et
— tamen necessaria, sed sufficit virtualis. —
— Ratio una pariter est, quia moraliter inoperabile est
— semper in administratione sacrorum actualiter habere
— intentionem, et attentionem ita ut animus est distractus.
— Deinde quia virtualis haec Intentio, de qua supra.
— plane influat in actum moraliter et facit actum
— vere humanum, quo circa etiam ad peccatum sufficit.
— sicut ad peccandum, merendum et al.

Dices si virtualis sufficit, sufficit etiam indirecta. — 89

Plur. ideo virtualis sufficit, quia licet o existat, manet tamen in aliquo effectu, et indirecta etiam in aliquo effectu manet ergo.

Plur mi: Cum Da loquor. scio me dormientem fecerare. volo itaq in eu finem dormire, ut fecerem, quando deinde in somno fecero, intentio fecerandi manet in somno durante. tanquam suo effectu, ergo intentio indirecta manens in effectu sufficit, sicut sufficit virtualis manens in aliquo effectu.

R: no paritatem. dignitas est, quia intentio indirecta nullo modo consetur influere in actum. sicut virtualis Cum indirecta illa operetur effectum, ut potentia pro illo tempore o fit Capax influxus ut pote o libera dunt. e contra virtualis hgonit potentia liberam dunt, quando dicitur manere in suo effectu, ita ut si getatur, quare hoc facis statim operans daturus sit rationem i

Instabis. o requiritur libertas quando fit adu sacratu sufficit si ea proceperit, valet in eo, qui per procuratorem Contrahit matrimonium, procurator enim. malitia deum

Contrahere potest ex mandato Domini, tempore quo dominus
dormit, in quo casu dominus, qui est minister sacrali,
sacratu ferret o existens in statu libertatis.
R: ministrum in hoc casu valide contrahere, quia liber est
in suo procuratore.

Dico glo. ad valorem sacrali sufficit Intentio Conditionata
de praeterito, et de praesenti, de futuro vero o sufficit
excepto matrimonio. — quia pars de Conditione pra-
teriti v praesentis certa est, quia Intentio huiusmodi
hoc ipso quod posita sit aut conatur hic et nunc conditio
sit absoluta, sed conditio de praeterito aut praesenti v
est posita v o. si est posita est absoluta Intentio,
si o est posita est absoluta Intentio o proventu sacrali
hic dubitabis imo. an si dicam ego de iam absoluto
si Deus iam videat de cras daturum elemosynam sit
Conditionata de futuro spice

R: ee de praesenti quia Deus vidit iam ista daturum
v o daturum.

Dubitabis Do. an quando quis iurat se ferre sacratu
uni et tamen ferat alteri, tunc alteri valide ferat,
ul si iures de absolvere virum, et est mulier, de.

lapidare marem, et est foemina. —
 R. valide. Officiu Sacratu, quia in sacerdotu collatione
 exeglo matrimonio minister habet et habere debet in-
 tentionem Officiu Sacratu homini presentu, quiquis
 ille sit, si tamen minister in actu signato et expleto
 dixerit, nolo Offere. Sacratu nisi tali personae, tunc
 si o opret talis Sacratu o Offertur defectu intentionis.
 Quidam da Baris. quos Intentione Officiu Sacratu dicit
 mala de futuro o sufficiat, quia dicitur de futuro ago
 ista alicui actus suscipit actum, donec ponatur
 conditio, quando vero postea ponitur dicitur materia
 et forma sacerdotu iam o sunt, et conditio ista o
 sufficit. — ista Baris conclusio quod matrimo-
 nium collatu sub condicione de futuro possit ee validu
 e Communi Theologoru, quia Tractus loqui
 celebrari solent sub condicione de futuro, et tunc inci-
 piunt ee validi, et obligare Contractus quando ponitur
 dicitur, illi enim actus morales durari possunt et suscipi
 usq ad tempus assignatum, nisi retrahantur. —
 Dices, ergo etiam solent dari absolutio sacerdotalis sub Con-
 ditione de futuro cu absolutio sacerdotalis ag, sit actus

moralis ¹⁰ sacra matrimony.
R: quod absolutio sacralis de futuro a sit valida, contra
nobis ex feruato usu ecclesie, qui nunquam tales abso-
-lutiones approbavit, unde videtur ecclesia accepisse hanc
Traditionem a divina institutione, in matrimonio diu
habemus praxim ecclesie contraria, nempe quod valeat
inecipit celebratur sub Conditione de futuro, quando
Collatio posita est et o ante, unde nulla e paritas que
ad hoc inter sacra. penitentia et matrimonij, nam
si ideo absolutio posset dari sub Conditione de futuro,
quia absolutio est actus humanus sequeretur eandem
absolutionem dari posse absenti, et o exigere. Certa
verba, quia matrimonium o exigit certa verba, et potest
contrahi inter absentes, unde, Concludo ideo posse matri-
monium celebrare sub Conditione de futuro, quia exigit, ut
utriusq. sacra. Collatio sit actus humanus, huius
tamen ita utriusq. instituit sacra. ut voluerit ita
matrimonium celebrari, penitentiam o posse, quod ante
huius ita instituit ea eo colligimus, quia ecclesia
ita feruor ita sacra. Collat, et o aliter, quod per
Constante Traditione didicimus ab Apostolis, et eorum Successoribus.

121.
Dico 2° ad valorem sacrali requiritur, ut intentio ministeri
o habeat Contrariam intentionem ipsi praevalentem, illa
autem praevalet alteri, quae magis efficax et absoluta
est, quam altera, utpole quam illa magis efficax includit
aut imperat.

Huius declaratum exemplis, si enim 3° dicas Officere
volo Eucharistiam, sed 4° sacrificium offerre volo,
u hoc ideo dicitis, quia iudas in missa o offerri sacri-
ficium, et si id faceret offerri, vellet Sacrare, tunc
verè Sacraret, quia voluntas Sacrandi praevaleret vo-
luntati o Sacrificandi; si verò ita vis Sacrare
et o offerre sacrificium, ut si iudares in missa
ae sacrificium, vellet tamen Sacrare, tunc
o Sacraret, quia voluntas o Sacrificandi praevaleret
voluntati Sacrandi.

Nota: quando intentiones sunt reversae, et Charitas
ut cum minister intendit facere, quod includit Christus,
o tamen quod facit ecclesia Romana hunc notandum
e quid precipue intendit, si enim primario intendat
facere, quod Christus includit alia intentio o efficax,
sed 5° adionala tantu, id e nolo facere, quod facit ecclesia,
nisi illa faciat quod fecit Christus. si tamen.

primario et absurde intendat o facere quod facit ex hys,
etiam si sit illud, quod facit et hinc hinc o sicut
sacrum, quia omnino o habet Intentione debita.
Quid. Respondes ad hunc casum. Petrus et Paulus
baptizant eundem puerum, Petrus dicit, ego te baptizo,
si Paulus te o baptizat, si autem te baptizet ego
te o baptizo, Paulus vicissim dicit idem quod Petrus,
quare uter horum baptizet.

R: neuter in eo casu baptizare, quia intentio unius
destruitur per intentionem alterius, a qua se reddidit
dependentem propter appositam conditionem istam,
hac enim conditione posita in se. Paulus
concipit Intentionem talem, qua destruit
Intentionem Petri, et Per ista
aque destruitur, Ideo neutra potest
operari.

Articulus ultimus.

Quid requiratur ex Parte suscipientis

Sacrum.
Dico amo in adultis necessaria est aliqua dispositio.
Nao in sacralis morbuorum requiritur adus aliquis

Supernaturalis v. ad beatissimū actus fidei, Deinde si 92.
mortale Comissum saltem abditio, quae est etiam necessa-
ria ad penitentiam, porro ad Sacramta vivorum requiritur
Status gratiae ne eorū efficacia impediatur, et in ve-
rentia irrogetur, Deinde saltem veniale est, si suscipiatur
sine bono aliquo motu voluntatis, et sine ullo pietatis
sensu.

Dices imo. o videtur requiri ulla dispositio in suscipi-
ente, si Sacramtu sit necessarium Signū gratiae, et
o potest ee Signū falsū, sed ita se res habet,
ergo Sacramtu semper producit gratiam, sine adit
dispositio, sine o. — R. Sacramtu o ee Signū
gratiae absolute seu Conditionale nisi ponatur obex,
quod verū etiam est dunc quando ppter obicem o cau-
satur gratia.

Dices 2do. saltem in eo Adulto, qui habuit aliquo
tempore usum rāonis et o vivit in mortale o videtur
necessaria dispositio, ut recipiat gratiam.

R. dictū Apostoli universaliter verū ee, quod sine fide
improbabile sit, placere Deo, atq; ad eo adultus, qui
aliquando habuit usum rāonis o potest fructuose recipere

Baptismus, si o dicitur aliquem actu fidei, de intentione
maior e difficultas. pro qua
Nota agi de adultis in parvulis enim Certum est o requiri
ullam Intentionem ad valorem aliquorum Sacramentorum. Deinde
in Sacramto Eucharistiae o requiritur intentio suscipientis
ad valorem Sacramti, quia illud Sacramtu o consistit in
ipso sicut alia Sed est permanens et ante Receptionem
est veru Sacramtu, sic parvulus vel an habeat u o habeat
intentionem suscipientis an vero requiratur eiusmodi intentio
suscipientis ut Sacramtu illud ferat effectum dicitur suo loco.
Dico 2do. ad valorem Sacramti requiritur Sensus
positivus Sensus, qui illud recipit ^{et} ~~et~~ ^{est} ~~est~~ ⁱⁿ ~~in~~ ^{ex}
Cecitas quae ad baptizandum eum, qui incidit
in amensiam, o aliter amisit usum sensuum semper
voluit, ut antea petierit baptismu. in Africana
anno C.imo sic habetur obmutescens baptizari, aut
poenitentiam accipere potest si voluntatis praeteritis des-
simoniam aliorum verbis habet, ex his Satis potest
reminem adultum posse baptizari absolvi nisi
petierit ante infirmitatem. Firmatus ex rituali
Romane Pauli 5ti de rubricis de baptismo adultorum

ubi prohibetur baptizari amens, qui ante amensiam ^o 93.
ostendit voluntatem aut electionem baptismi.

Quæres imò. qualis debeat esse deservientis intentio?

R: o debet necessario esse actualis, sed sufficere
potest habitualis imò aliquando o tamen semper
sufficit generalis, et interpretativa tantum, quam
habere censetur quilibet eo ipso quod vixerit Chris-
tiane. — Ratio. extrema unctio ministrari
solum versanti in extremis, modo Christiane vixerit,
quamvis nec scierit nec scire possit, quid fiat, quia
cum fuerit Christianus censetur habuisse volun-
tatem o carenti medijs ad salutem utilibus. —
quod Eucharistia sic o datur, in causa est aere-
rendia debita. eadem intentio sufficiens ad extrema
unctionem sufficit etiam ad confirmationem o vero
ad ordinem et matrimonium quia o quicumque vivit
Christianè vult ducere uxorem, aut ordinari, possit
tamen sufficere ad baptismum per accidens in adulto,
quia si aliquis factus catechumenus nunquam cogitaret
de baptismo deserviendo deinde incidere in amensiam,
aut excideret Christianem in qua includitur voluntas ser-
vandi omnia præcepta, et postea in extremum veniret
in mortis periculo, deberet baptizari, alioquin o possit

per accidens, cum enim iustissimus sit sollemnis professio
legis Christi exponeretur fides Christiana magno
punito, quod omnino cessaret si Verba ei mors imi-
neret. L

Auareo 2do. Non etiam ad Sacramentum omnimoda suffi-
cient meri habitualis immo generalis ista interpretativa.
R: affirmative. si dolor ad sit per signa externa
expressus ut si agrotus o zelito Confessario signum
doloris externi exhibet, petens à Deo veniam levans
oculos in Caelum et cal. post vocalis postea Confessarij
dandi illi absolutionem valide, quia ille, ut Luzono
vixit Christiani ergo habet intentionem eandem ac
ille, qui suscipit extremam unctionem.

Nec apparet dignitas, quod dolor ad Confessionem
debeat dirigi, gratis postuland. Ergo, Suarez. quia
materia huius Sacramenti est dolor foris expressus, si
ergo ad sit generalis intentio. Sufficiens ad alia Sacra-
valida est absolutio, unde Confessal layman o solum
posse sed debent dari tali moriendo absolutionem,
quia si datur absolutio nullo incommo du sequi potest,
si nullo negetur sequitur in dante attento mors aeterna.

Cum obicit Lugo o. p. p. iudicem in dare iudicium. 24.
n. ad instantiam parit. —

Requendum est sufficere instantiam habitalem, et in
revelativam. —

Obicitur 2°. si sacrum ad valorem essentialiter requi-
rit intentionem, semper eam requireret, sed o. semper
requirit et potest in parvulis, ergo o. essentialiter. —

R. D. maiorem. si exigeret essentialiter ex natura sua
Con: essentialiter ex institutione Christi nego mai:
quia Christus id voluit exigere in adultis, quod in par-
vulis, aut semper de his o. exegerit, at. Grauum est
i. p. Clementia. —

Obicitur 2°. Innocentius 3° in Capitulo maiores de
baptismo aperit, quod hunc sacramentalis operatio imprimat
Caracterem, quando obicem contrariae voluntatis o. invenit,
ergo sufficit quod adultus contraria voluntatem o. habeat,
R. Innocentius illo loco, Cum ait de illo catechumeno, qui
obicem contrariae voluntatis o. habet, intelligere nomine contrariae volun-
tatis omnem defectu voluntatis necessaria, quia in baptismo
suscipiendo nemo solet merè negativè se habere, sed
qui obicem contrariae voluntatis o. habet, si Compositus est
mentis, habet etiam positivam intentionem, et hoc voluit Bonifacius.

obicitur 3tio. Pignus ipsius Pontifex tantu requirit moluam
forma et intentionem ministri.

Ri. I. ex parte ministri con: ex parte suscipientis nego. u
revela Sacerdotu Confessione in usu n: respectu illius
quos permanset, ubi estucharistia con: ad hanc enim ut
ponatur o est necessaria talentio suscipientis, unde nec
requiritur ad sacra parvuloru.

Disputatio 3tia. — De Sacramento baptismi. —

Baptismus noud hic de eo loquimur varijs appellatur nomi-
-nibus imo lavacrum regenerationis per eu deus spiritualiter
renasimur. vocatur 2do Circumcisio o manu facta Galat. 3. 2.
3ec. 3tio. vocatur Sepultura Romanoru 3tio Conspuiti
enim sumus cu illo per baptismum, quia nimiru vetus
homo in baptismo moritur, et quasi sepelitur. vocatur 4to
illuminatio, quia nimiru homines per illu illuminantur hinc
Abreoru 5to dicitur baptizatus illuminatus. 6to signa-
-culum ab effectu seu caractere. vocatur 6to origo vita
spiritualis et Janua per qua in ecclesia intratur, et quo
ad cetera sacra acquirimus.

Obserua. nomen baptismi ex graeco et ex una sua sig-
-nificatione significare quamcumq; ablutione, sine immersione.